

**Чернігівський обласний історичний музей
ім. В.В.Тарновського
Чернігівська районна державна адміністрація**

Ігор Ситий

**Метрична книга с. Редьківки
як джерело з історії людності
Чернігівського Подніпров'я
XVIII ст.**

Чернігів

2004

ББК 63.3 (4УКР-4Чер-2)

С-41

Ситий І. Метрична книга с. Редьківки як джерело з історії людності Чернігівського Подніпров'я XVIII ст. – Чернігів: Обласна універсальна наукова бібліотека ім. В.Короленка, 2004. – 64 с.

Ця книга присвячена історії зруйнованого Чорнобильською катастрофою 1986 р. села Редьківки. В ній, на підставі опрацювання метричної книги, висвітлюються основні моменти буття пересічного українця XVIII ст. (народження, шлюб, смерть). Міститься інформація про імена і прізвища, етнічний склад, мовні особливості мешканців Редьківської округи, окремі сторінки історії парафії Редьківської Покровської церкви.

Книга розрахована на істориків, краєзнавців, всіх, хто цікавиться проблемами української історії.

© Чернігівський історичний музей ім. В. Тарновського

Суттєвою проблемою у вивченні минулого України є слабе запровадження в науковий обіг нових джерел, які дозволяють вивчати не тільки розвиток економіки або права, але й побут пересічного українця, його традиції, звички. Ігор Сковчиляс пише: “До того, що “український борщ” при прискіпливішій дегустації виявився недовареним, значною мірою спричинилися самі українські історики, котрі з різних міркувань на загал ігнорували джерела церковного походження, – для середніх віків і нового часу, як показав досвід західноєвропейської історіографії, незмінний ключ до розв’язки низки дослідницьких проблем.”¹ До таких джерел належать метричні книги, які досі використовували переважно для генеалогічних, ономастичних досліджень. Проте їх інформативні можливості набагато більші, але в українській історіографії майже відсутні праці, присвячені з’ясуванню цих можливостей у комплексі.² Пропонована розвідка є спробою заповнити наявну лакуну.

Назва книг походить від слова “matrix” – список, реєстр людності. І. Каманін писав: “Полагают, что описание земель заимствовано из Греции, вместе с принятием христианства. Мы думаем, что потребность в таких описаниях возникла еще до принятия христианства, как доказывает пример

¹ Сковчиляс І. Недатований реєстр духовенства, церков і монастирів Львівської єпархії за владцтва Йосифа Шумлянського // Записки наукового товариства імені Шевченка. – Т.ССXL. Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін. – Львів, 2000. – С.530.

² В останні роки з’явилося декілька праць, які присвячені вивченню метричних книг Правобережної України: Любченко В. Колекція Подільських метричних книг XVIII ст. – як джерело історико-краєзнавчих досліджень // Матеріали ІХ-ої Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам’янець-Подільський, 1995. – С.170 – 173; Піддубняк О. Станово-генеалогічна структура східноподільського села другої половини XVIII століття (на матеріалах церковної книги с. Мала Мочулка на Вінничині) // Матеріали Третьої міжобласної генеалогічної конференції “Український родовід.”- Львів, 2003. – С.320 – 329.

кн. Ольги.”³ В Україні першим намагався запровадити метричні книги київський митрополит Петро Могила. Слід зазначити, що серед дослідників немає одностайності стосовно дати цього запровадження. Ю.Редько називає 1632 р.,⁴ І.Франко – 1646 р.⁵ Останню дату підтримує сучасний дослідник І.Скочиляс.⁶ Зазначимо, що несприятливі політичні умови, в які потрапила Україна у другій половині XVII ст., загальмували цю справу аж до 1722 р., “коли оголошено імператорський рескрипт про обов’язковість ведення православним духовенством трьох видів метричних записів.”⁷ У додатках до синодального указу 1724 р. були встановлені форми метричних книг:

а) про тих, хто народився, треба було вказувати батьків, дату хрещення, хрещених батьків (“восприемников”);

б) про тих, хто бере шлюб, – ім’я, дату шлюбу, свідків (“поручателей”);

в) про тих, хто помер, – ім’я, від якої хвороби, коли “приобщен”, де похований.⁸

³ Каманин И. Писцовая книга Пинского и Клецкого княжества, составленная Станиславом Хвальчевским в 1552 – 1555 гг. Издание Виленской археографической комиссии. Вильна, 1884 г. // Киевская старина. – 1885. – Март. - С. 565. П. Кулаковський дає трохи іншу інтерпретацію: “Метрика” від латинського “matricula” – офіційний перелік, список, реєстр”. Див.: Кулаковський П. Канцелярія Руської (Волинської) метрики 1569 – 1673 рр. Студія з історії українського регіоналізму в Речі Посполитій. – Острог – Львів, 2002. – С.21.

⁴ Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ. – К.: Радянська школа, 1968. – С.34.

⁵ Франко И. Иосиф Шумлянский – последний православный епископ Львовский и его “метрика” // Иван Франко. Твори. – К., 1956. – Т. XIX. – С. 532.

⁶ Скочиляс І. Метрична реформа у Львівській єпархії 1680 року // Знак. – Львів: УГТ. – Число 25 (грудень, 2001) – С. 2; його ж. “Метрика церковна” Антонія Винницького 1675 року та її поширення в Україні // Знак. – Львів: УГТ. – Число 24 (жовтень 2001) – С. 2; його ж. “Заповіді” Київського собору 1691 року про метричний облік православних в Україні // Знак. – Львів: УГТ. – Число 28 (грудень 2002) – С.2. Зазначимо, що у цих статтях розглянуто всі етапи запровадження метрик в Україні протягом 1646 – 1722 рр. та подана бібліографія з цього питання.

⁷ Скочиляс І. “Заповіді” Київського собору ... - С. 4.

У Чернігівському історичному музеї ім. В.В.Тарновського зберігається одна з найбільш ранніх метричних книг Лівобережної України (інв.№ АК 936) – “Метрика в ней же должно записовать имена отрочат раждающихся и с[вя]тим кр[е]щением новопросвещенных, родителей же и восприемников их, за бл[а]гословением ясне в Богу преос[вя]щенного его м[и]л[ос]ти г[оспо]дина отца Ирадиона Жураковского м[и]л[о]стию б[о]жиею православнаго еп[и]с[ко]па Черньговского и Новогородка Сьверского списася”⁹ (оправа відсутня). Зверху, над назвою, намальований медальйон із поясним зображенням Спаса – Вседержителя, обабіч тексту назви – квіти, що переплітаються, внизу – медальйон. Текст та малюнки зроблені суриком і чорнилом.

На арк. 2 зв. читаємо: “Книга епархии: Черньговской: иерея Феодора Лукашевича ц[е]ркви Покрова Прес[вя]тия Б[огороди]ци Руднь Радковской протопопии Черньговской намьсництва Любецкого с причетники записаная о приходских тоя ц[е]ркве людех: на три части кто имяни, когда родились, браками вьнчались и померли 1722 года генваря с 1-го числа.”¹⁰

⁸ А.Я. Метрические книги // Энциклопедический словарь. – СПб.: издатели Ф.А. Брокгауз, И.А. Ефрон, 1896. – Т. XIX. – 37 полутом. – С. 201 – 204.

⁹ Оригінальний текст передаємо із збереженням мовних та стилістичних особливостей, літера “ять” передана літерою “ь”.

¹⁰ “С. Радковка (сучасне с. Редьківка Ріпкинського району – І. С.), при р. Варзнь. Двь церкви: Покрова Богородицы и свят. Николая. Кр. дв. – 24, того же владения (вдовы бунч. тов. Семена Полуботка)”. Див.: Лазаревский А. Обзорение Румянцевской описи Малороссии. – Чернигов: В губернской типографии, 1866. – С. 52. Більш детальний опис цього села містить документ 1791 р.: “Село Редковка, от Криничнаго 10 верст; по ревизии мужеска 165, женска 142, а ныне налицо мужеска 160, женска 170 душ. Сие селение также на низком месте; ни помещика, ни казака нету; при сем селе мельница о двух камнях мучных, а третьем сукновальня. Сия мельница в откупу вместе с шинком и винокурнею за 140 руб.; сенокосу на посередку на 8 воз, на побошце на 20 воз; лошадей 52, волов 45; пахатной земли на 50 четвертей; сенокосу 522 воза.” Див.: Опись волости Любецкой 1791года октября 26 дня.// Черниговские губернские ведомости. – 1890. – № 74, 20 сент. – Ч. неоф. – С. 4. У

Над написом відбиті книжкові гравюри XVIII ст. – “Пори року” (90x55 мм, ідентична гравюрі в кн. “Каноник” – Чернігів, 1746 р., арк.275 зв.) та “Собор всіх святих” із підписом “Георгії” (92x55 мм). Тут же зазначимо, що вище згадані відбитки скоріше за все з’явилися у книзі завдяки діяльності неподалік папірень, що належали друкарням Києво-Печерської Лаври та Чернігівського Троїцько-Іллінського монастиря. Гравюри могли завезти із собою друкарі, коли приїжджали за папером, і на прохання священника зробити відбитки. Хоча можливий і інший варіант: книгу завезли до Чернігова і там, у друкарні, прикрасили названими гравюрами.

Власна нумерація починається з титульного аркуша, фондова, олівцем, з аркуша, що стоїть перед ним. На арк.1¹¹ – лінійна рамка та написи чорнилом – “Ч.Д.М. № 26” (інвентар 20-х років ХХ ст., Чернігівський державний музей), “спробова...” (1777 р.), “равно” (XVIII ст.); олівцем – “І-30” (поч. ХХ ст.).

Книга написана на папері з філігранню “Герб Амстердама”, який був найбільш розповсюдженим у 1675-

Чернігівській єпархії на 1 церкву в середньому припадало 73 двори та 518 чоловік. Див.: Вл. П – ко. Статистические сведения о церквах и православном населении русской части Малороссии в 1780-х годах // Киевская старина. – Т.ХСІ. - 1905. – Октябрь. – Отд. II. – С.7. Цікаві відомості щодо упорядкування метрик містяться у щоденнику причетника Микільської церкви с. Ховзовки: « ... окончены исьправленієм двь метричные тетрадь, каждая на 6 полулистах ис которых в каждой перечен положен такой: за рожденными мужеска полу 23 души, женска полу 17 душ, обоого 40 душ, за вьнчавшымыся браков 6 лиц, 12, и за умершими мужеска пола 16, женска пола 20 душ, обоого 36 душ, на которых и подписалис при самом конць батюшка, я и Наум и в своей черной тоже явствует.» (31.12.1787 р.) – Чернігівський історичний музей ім. В.В.Тарновського (ЧІМ). - Инв. № АД 2273. - Арк. 4. Після Чорнобильської катастрофи село було відселене, але і тепер в ньому живе 15 мешканців похилого віку та діє Покровська церква, у якій служить священник Дмитро Попружний (живе у с. Жавинці поблизу Чернігова).

¹¹ Тут і далі фондова нумерація. Посилання на Метричну книгу в тексті взяті у [].

1725 рр. і вироблявся голландськими та французькими папірнями,¹² а також із філігранню “Дама й кавалер”.

Як зазначено у титулі, метрика¹³ складається з трьох частин: “Часть первая книги¹⁴ о раждающихся отрочат, родителей, восприемников” (арк. 2 зв. – 56). Сторінки у лінійних рамках, розліняні на графи: 1) порядковий номер, 2) дата – “число дневное”, 3) рік і місяць – “1723 года родились в генваре”. У третій графі вказані ім’я батька, дитини, її стать, хрещені батьки – “У марть. В Павла рудника гунковского дочер Дарія. Восприемник Іоанн Живий рудник неданчицкий да Ирина Лукіяниха гутничка” [арк. 3 зв.]. З 1735 р. стали зазначати, хоча і не завжди, ім’я по батькові: “У Михайла Феодорова Ковзкого син Іяков. Восприемніки¹⁵ Іоанн Феодоров да Агафія Иванова доч Жівого” [арк. 28 зв.]. В кінці кожного року – підсумок – “рождивщихся в 1722 годе мужеска полу 12 женска 10. Обоего полу 22 ч[е]л[ове]к” [арк. 3 зв.]. У першій частині записані немовлята з 8 січня 1722 р. до 26 січня 1754 р.

“Часть вторая. О бракосочетавающихся” (арк. 57 – 84). Оформлення сторінок таке саме, як і першої частини. Графи – “Число радовое”, “Число дневное” взяті у стилізовану рамку. У помісячних записах вказані імена батьків, з якого вони села, імена молодих, який шлюб – перший чи другий: “1722 года вьнчаны в генварь. 1.17. Михайла Мисченка неданчицкого с[и]н Василій з Григорієвою дочерю Ксенією Драганенковою

¹² Клепиков С. А. Бумага с филигранью “Герб города Амстердама” // Записки отдела рукописей Государственной библиотеки им. В. И. Ленина. – М., 1958. – Вып. 20. – С. 318.

¹³ Тут і далі використовуємо це слово як відповідник “метрична книга”.

¹⁴ Слово “книги” закреслене.

¹⁵ Петро Могила, посилаючись на “древний обычай церковный”, вимагав, щоби хрещені батьки були різної статі, достойними, у дієздатному віці. Було заборонено залучати батьків дитини та подружню пару в якості хрещених батьків. Див.: Требник. – К., 1646. – Арк. 11.

з Губич. Первим браком”[арк. 3]. В кінці кожного року підсумок: “Супружеств 1722 году 7, лиц 14” [арк. 3 зв.]. Записи в метриках періодично переглядались, контролювались як самими священиками, так і вищими інстанціями, про що свідчить запис на арк. 58 – “Смотрено” (20-і рр. XVIII ст.). З часом (з 1755 р.) підсумкові записи зазнали певних змін – почали зазначати назву парафії: “Ітого в приходе Радковском Покровском 1759 году браком сочетались супружеств 12 лиц 24” [арк. 80 зв.]. У другій частині зафіксовані шлюби з 17 січня 1722 р. до 2 листопада 1763 р.

Третя частина – “Синодик или Книга поминания д[у]шь сего жітія в вѣри бл[а]гочестия и в надеждѣ Воскр[е]с[е]нния и вѣчн[и]я жізни отшедших. Съставися мною ж іереєм Феодором” [арк. 84]¹⁶. Цей напис у подвійній рамці, над ним – малюнок “Розп’яття” (чорнило, перо). На звороті – заставка – у “рослинному” медальйоні напис: “Часть третяя о умирающих”, обабіч медальйона стилізовані квітки (чорнило, перо). Сторінки у лінійних рамках. Розліняні на графи – 1) порядковий номер (“№”), 2) “число”, або “число дньвное”, 3) рік і місяць – “1723 году померли в генварь”. Пізніше, з 1731 р., з’явилась графа – “льта”, хоча вже з 1726 р. зазначали вік померлого (нерегулярно). У помісячних записах вказані ім’я, з якого села небіжчик: “У септеврїи 18 числа [1722 р.] Лукіян с[и]н Павла рудника гунковского” [арк. 84 зв.], “3.11. [генваря 1727 года] Пучин жител мисовскій Василій – 31 год” [арк. 87]. Такі відомості надавалися стосовно людей, що померли внаслідок звичайних чинників – старість, хвороби, дитяча смертність. Але інколи траплялись екстраординарні випадки: “22. 30. [травня 1727 р.] Слинченка

¹⁶ Напис зроблено темним суриком.

жителя россудовского Василія гром убил. 34 года” [арк. 87]. У кінці кожного року підсумок: “Всего в том приходе померло в 1726 году. Мужеска полу 7. Женска полу 11. Обоого полу 18” [арк. 86 зв.]. З 1738 р. почали вказувати назву приходу, але нерегулярно: “Всего в том в 1738 году, в приходе церкви Радковской померло мужеска полу 15. Женска полу 15. Обоого полу 30” [арк. 101 зв.]. У третій частині зафіксовані померлі з 4 січня 1722 р. до 26 липня 1756 р.

Рукописним книгам притаманні маргіналії. Чимало їх і у метричній книзі с.Редьківки. Стосуються вони історії парафії і знайомлять з біографіями священників. З них дізнаємось про систему підготовки майбутнього пастиря. Це – навчання в навчальному закладі, можливо в Чернігівському колегіумі. Потім практика (“служител”, “уставщик”) і, нарешті, єпископське висвячення в сан священника (дехто із парафіян служив і уніатським священником. Слід зазначити, що питання про унію, як її сприймали на сільському рівні на теренах Гетьманщини відноситься, на нашу думку, до недостатньо розроблених). Наводимо список ієреїв Покровської церкви, їхніх дружин та причетників із зазначенням років, коли вони згадуються:

Священники: Григорій (до 1722 р.), Федір Лукашевич (1722, 1727 рр.), Яків Іванович Паславський (помер 1736 р.), Андрій Паславський,¹⁷ Прокопій Воєдило – Шкура (1744, 1747-1748, 1750, 1752 рр.),¹⁸ Іван Воєдило, Григорій Григорович Филипович -Заленський (з 1796 р.) .

Попаді: Феодора (1723 р.), Марія (1727 р.), Ірина (1731, 1735-1736, вказана як “старая попадя”, 1739, 1745-1746, 1748,

¹⁷ На сторінках книги згадуються також Лукіян посоховський та Кирило, “попович петрушинский” (1739 р.). Це священники відповідних сіл – Петруші та Посохів.

¹⁸ Під цими ж роками згадуються “Яков иерей радковской”, “Стефан священник радковской” (1747 р.). Можливо, це священники Микільської церкви.

1751 рр.), Євфросинія (1737 р.), Марія, “поповна” (1740 р.), Агафія, “попадя Прокопиева” (1741, 1752 рр.), Агафія, “попадя Карпова” (1748 р.).

Дяки: Дмитрій (1737 р.), Прохор (1738 р.), Іван (1745 р.), Іван Дедович (дячок).

Дячихи: Марія (1752 р.).

Паламарі: Василій (1732, 1737, у 1739 р. помер), Корнилій (1744, 1757 рр.), Ісидор (1743 р.).

Паламарихі: Ірина, “панамарыха” (1746 р.), Тетяна Ісидориха (у 1743 р. померла).

Вікарій: Діонісій Іванов.

Окрім того, маргіналії містять інформацію про засоби боротьби з епідеміями – “карантин”, про те, що Чернігівське Придніпров’я було в ті часи досить глухим краєм – “меншой у берега Днепрового звирми зьеден” [арк. 83], про ідентифікацію місцевим населенням території Правобережної України, яку називають “Україною”: “Андрей Пославской... ушедши за границу... скажут, что в монахах на Украйни переименован Анатолием...” [арк. 83], про подальшу долю декого з тих, хто записаний у I частині книги. Нижче подаємо текст маргіналій із зазначенням аркушів, де вони вміщені, та часу написання:

“1777 года генваря 2 дня села Радковки церков Покрова Богоматере при ней прежних давних льт...” [арк. 1 зв., продовження на арк. 83 зв.].

“Священники от великого мора бывшего и в сем сель во время мора был священник Григорий настоятел который во время мора умер и жена его, а два сына его один близко 20 лет, а другой четирах льт и одна дочь Татьяна кои два сына и дочь были они в карантинь у Поповаго перевала. Старшой ьдучи из карантина на дорогь умре, а меншой у берега

Днепрового звърми зъден, а доч в живих оставшаясь в совершенной возраст пришедши вишла замуже за Мартина Шкуру рудника рассудовского. Другой с.Феодор. 3 той Яков Пославский вишедший [от] бога рьки священником, был викарием в церковь Вознесения Господня Черниговской, а потом настоятелем в Радковки. Здесь и умре, а потом сын его – 4 той – Андрей Пославской учился школь был с. настоятелем в сель Радковки, откуду ушедши за границу и многие с собою вещи церковніе унесши сказуют, что в монахах на Украйни переименован Анатолием а гдь умре неизвестно. 5 той. Священник Прокопий Воедило он же прозивался Шкура умер и погребен в церкви С[вя] тителя Христова Николая на третьей день Воскресения Христова. 6 той с. настоятел Іоанн Воедило при котором викарий с. Дионисий Иванов” [1777 р., арк. 83 зв.].

“Сей Николай учился русской толко грамоте был священником униатом в Бьларусь, а умер 1776 года у уньи” [1777 р., арк. 15]¹⁹.

“Сей Симеон Воедило учился толко русской грамоти, воспитан в сиротстве, был служителем при игумену любецкому Іосифу Булатовичу, потом уставщиком львого клироса в церковь радковской, а потом священником в село Малой Листвен посвящен Преосвященним еп[и]ск[о]пом Черниговским Кириллом Ляшевіецким” [1777 р., арк.15].²⁰

¹⁹ На арк. 6 зв. читаемо: “У Іоанна Лаврентієва з Губич с[и]н Николай, восприемник пан Козма Комародскій староста довжицкій да Евдокія жена Павла рудника гунковского” – 6.12.1725 р.

²⁰ На арк. 13 зв. читаемо: “У Іоана (Шкуренка) Воедили син Симеон восприемники Гавриил Шкуренко да Татяна Базилева невьстка – 17 дня” – 20.04.1729 р.

“Сей Ігнатій был философ и священник в Мринь за Десною которой и умер как бы в тридцяти годахъ” [1777 р., арк. 34 зв.].²¹

“Сей Іоанн Воедило родился и воспитан родителями своими в сель Радковки. Учился русской грамоти, латинскаго и греческаго языков и мало нѣмецкаго. Ученик был философии. Священником посвящен 1769 года октября 17 падыком и подіаконом на Бобровиць в храми С[вя]тих Мироносиц в ден субботний” [1777 р., арк. 83].²²

“7-ой. Священник настоятел Григорій Григоріев син Филипович Заленскій. Рукоположен преосвященным епископом Іерофеемъ Черниговским 1796 года апреля 26 д.” [20-і рр. ХІХ ст., арк. 83].

“1820. Высокопреосвященнѣйшим архіепископом Сімеоном Черниговским и Нѣжинским, пожалован набедренником намѣстником и черною скуфією, Григорій Григоріев Филипович Заленскій, служител Редковской Покровской и Николаевской церкви его высокородія подьпольковника Івана Степановича господина Лашкевича и жени его Анастасіи Петровни со чади” [арк. 84].²³

²¹ На арк. 35 зв. читаємо: “У Даниила Односума, синь Ігнатій, восприємь: Максим Живенок, да Ірина попада”. – 20.12.1738 р.

²² “У Прокопия Шкури [или Воедили] син Іван, восприемныкы, Феодор Бардадин да Марина Здориха” [арк.39] – 6.04.1741 р. “Тогож мѣсяца 18 числа діаконом в ден неделній в церквь первопрестолной катедральной Бориса и Гльба. Тогож года ноябра 14 дня в субботній священником посвящен в храм Святых Мироносиц Жен преосвященным еп[ис]к[о]пом Черниговским Кириллом в село Радковку ко храму Покрова Пресвятія Б[огороди]цы и Святителя Христова Николая в настоятели на всю парохію” [арк. 42].

²³ “Нынѣшний радковскій храм, довольно обширній, с хорами, построен в 1806 г. помещиком Лашкевичем; главный престол в честь Покрова, а южный придел в честь св. Николая... по рассказам стариков, в Радькове были две церкви, Покрова Богоматери и св. Николая, стоявшія одна подле другой, не на месте нынѣшняго Покровскаго храма, а на правой стороне Ворзны в 100 саженьях от городка.” Див.: Филарет Гумилевскій. Черниговскій уезд. Радьковка // Черниговскіе епархиальныя известія. Прибавленія. – 1863. – 15 октября. – № 20. – С.669-670.

Записи метрики дозволяють окреслити коло професій, притаманних Чернігівському Подніпров'ю. Це:

- рудники - гуньківські, редьківські, неданчицькі, Рудні Розсудівської, Рудні Гуньківської;
- гутники - з Гути, Старих Млинів: “Федор гутник старомлинський” [1725 р., арк. 58];
- шевці - редьківські, неданчицькі, гуньківські;
- ковалі - гуньківські, Рудні Гуньківської, лесківські, Рудні Леськівської, Редьківської, неданчицькі, розсудівські, із Рудні;
- мірочники - старомлинські;
- дігтярі - гуньківські;
- млинару - лесківські, редьківські, старомлинські, розсудівські, павлівські, Рудні Гуньківської;
- кравці - редьківські;
- ремісники - Гути Архієрейської: “Дмитрий ремесник Гути Архиерейской” [1731 р., арк. 62];
- димарники: “Настасія димарка жителка радковская преставися” (1746 р., арк. 106 зв.), “Іеремий Гурский в димарци неданчицкой” [1723 р., арк. 85];
- папірники: “Марк папърник” [1754 р., арк. 56 зв.];
- шинкарі - губицькі;
- ткачі - лесківські;
- служителі: “Пелагея служителка” [1737 р., арк 66];
- шафарі з Вертечі: “Іосиф шафар вертецкий” [1733 р., арк. 23 зв.];
- солдати (драгуни) з форпостів в Козлах, Губичах, Редьківці, Гуньківці: “Дементиян Никифорив драгун стоящий в Радковци” [1731 р., арк.90 зв.], “Кондрат солдат стоящий на форпосте в деревне Козлы” [1739 р.,

арк. 36], “Степан солдат стоящий на форпосте в деревне Губичи ” [1739 р., арк. 37].

Окрім того, на сторінках рукопису можна знайти цікаву інформацію стосовно урядовців, соціального статусу жителів. Зокрема, згадуються Козма Комародський, староста довжицький; Тихоній, наказний сотник любецький, Григорій Поручка, наказний сотник сосницький (1736 р.), пан Андрій, рудник неданчицький (1722 р.).

Перелік професій указує на те, що бідність землі²⁴ спонукала мешканців краю до тих ремесел, для яких були сприятливі природні умови: значні гідроресурси та лісові масиви, поклади болотних руд.

В метриці зосереджений багатий топонімічний матеріал. Тут згадуються Чернігів, Любеч, а також ціла низка сіл, слобід тощо:

Буда	Нова Рудня
Велички	Пересаж
Вертеч (Борисоглібівка)	Пльохів
Губичи	Редьківка (Радкувка)
Гуньківка	Розсудів
Гута Мороза	Рудня Архіерейська
Гута	Рудня Гуньківська
Довжик	Рудня Лесківська
Козли	Рудня Неданчицька
Кукарі	Рудня Редьківська

²⁴ Сіропіщані ґрунти. Див.: Почвенная карта Черниговской губернии. Сост. В.Варзар, П.Червинский, А.Шликевич.- Б.м., б.д.

Ліски (Лісківка)	Рудня Розсудівська
Миси	Сваричівка
Млинок Кохановський	Скиток
Млинок Тишченків	Слобода
Москалі	Старий Млин
Неданчичі	Шумани
Любецького монастиря маєтності	

Знаменною подією в житті людини як зараз, так і у XVIII ст. був шлюб. В редьківській церкві фіксували свої відносини переважно мешканці її парафії. Але не тільки. Про це свідчать наступні записи: “Никифор Васи́лев син жител скитковський парохии Пліховской²⁵ с панною Татияною дочерю Никити Рудого жителя мисовского первим браком” [1736 р., арк. 64 зв.], “Евстрат Алексеев син парохии Борисоглебовской с паною Евдокиєю дочерю Стефана Предела жителя гунковского первим браком” [1736 р., арк. 64 зв.], “Винчаны Емелиан Обух жител неданчицкий парохии Борисоглебовской удовец з удовою Улияною дочерю Михайла Заики жителя гунковского третим браком” [1736 р., арк. 65], “Традион Васи́лев син житель мисовский парохии Пречиской Любецкой удовец з удовою Евдокиєю жителкою козловскою третим браком” [1736 р., арк. 65], “Тимофей Самуилов син житель москаловский парохии Довжицкой с панною Евдокиєю дочерю Леонтия Ткача жителя лесковского первим браком” [1736 р., арк. 64 зв.], “Денис Кусненко маєтности монастира Любецкого с панною Варварою дочерю

²⁵ Зберігся цікавий опис дохристиянських елементів весільного обряду в с.Пльохів. Припускаємо, що подібне відбувалося і в Редьківці, зважаючи на їхню територіальну близькість. Див.: Филарет Гумилевский. Черниговский уезд. Плехово // Черниговские епархиальные известия. Прибавления. – 1863. – 1 ноября. - № 21. – С.702-704.

Антоновою первим браком” [1736 р., арк. 64 зв.], “Феодор Стефанов житель билоцерковский parroхии Гучинской с панною Улияною, дочерю Андрея жителя радковского первим браком” [1736 р., арк. 64 зв.], “Леонтий Стефанов Ярошевич города Слуцка син священника Стефана радковского с Марією дочерю іерея Іякова” [1747 р., арк. 72].

Загалом зареєстровано 435 шлюбів (870 осіб). Нижче подаємо їх географію по роках. У першому стовпчику вказані населені пункти, з яких походив чоловік, у другому – жінка. В разі відсутності даних стоїть знак “?”, указані випадки 2-го та 3-го шлюбу, соціальний статус – “девица”, “панна”, “вдовец”, “молодик”, статус населеного пункту – “село”, “деревня”, якщо вони зазначені. Назви подані мовою рукопису. Зміни у записах можна пояснити зміною священника або причетника.

Географія шлюбів:

Географія шлюбів:	
1722 р.	1724 р.
Неданчичи – Губичи	Новая Рудня – Гунковка
Неданчичи – Гунковка (2-й шлюб)	Буда – Буда
Шумани – Козли	Кукар – Гунковка
1723 р.	Козли – Новая Рудня
Радковка – Гунковка	Розсудов – С.Млин (2-й шлюб)
Неданчичи – ?	Розсудов – Гунковка
Новая Рудня – Губичи	Любеч – С. Млин
Неданчичи – ?	1725 р.
Губичи – Губичи	Онисовец – Гунковка
Миси – Лескувка	Розсудов – Лесковка
Козли – ? (2-й шлюб)	Радковка – Миси

Козли – ? ²⁶
 Губичи – Старий Млин
 Мнев – Неданчичи
 Неданчичи – Губичи
 Радковка – Радковка
 Радковка – ?
 Н.Рудня – Неданчичи
 1726 р.
 Козли – Козли
 Губичи – Губичи
 Н.Рудня – Неданчичи (2-й шлюб)
 Лесковка – Радковка
 Неданчичи – Неданчичи
 Радковка – Радковка
 Неданчичи – Неданчичи
 1727 р.
 Лесковка – Гунковка
 Губичи – Неданчичи
 Гунковка – Радковка
 Радковка – Гунковка
 Козли – Миси
 Гунковка – Неданчичи
 Любеч – Рудня Лесковская
 Рудня Лесковская –
 Гунковка
 1728 р.
 Гунковка – Гунковка

²⁶Позначка:“Смотрено”
[XVIII ст.].

Козли – Гунковка
 Неданчичи – Неданчичи
 Неданчичи – Неданчичи
 Гунковка – Губичи²⁷
 1729 р.
 ? – ? ²⁸
 1730 р.
 Розсудов – ?
 Розсудов – ?
 Губичи – ?
 Любеч – Лесковка
 Любеч – Розсудов
 Любеч – Радковка
 Радковка – ? (2-й шлюб)
 1731 р.
 Козли – ?
 ? – Гунковка
 Лесковка – Губичи
 Розсудов – ?
 Неданчичи – Неданчичи
 Осняки – Неданчичи
 Смаглієвка – Розсудов
 Галки – Гунковка

²⁷ З листопада перестали вказувати село. З’явився новий священик ? Тут і далі на це вказує зміна почерку.

²⁸ З листопада замість “с дочерью” почали додатково писати “с панною”. Загалом у цьому році зафіксовано 15 шлюбів без зазначення місця походження молодих.

Неданчичи – ?
? – Гунковка
Губичи – ? (2-й шлюб)
Гута Архиерейская – Гута
Архиерейская
1732 р.

Миси – ?
Холявин – ?
Радковка – Миси
Радковка – ? (2-й шлюб)
Гута Архиерейская – ?
Радковка – ?
Гунковка – ?
Пакуль – Рудня
Россудовская
Губичи – ?
Губичи – ?
Новая Гута – ?
Козли – ?
1733 р.

Товстолес – ?
? – Миси
Губичи – ?
Смаглієвка – ?
Гунковка – ?
? – ? (2-й шлюб) ²⁹
? – ? ³⁰

²⁹ Обидва вдівці.
³⁰ З жовтня повернулися до старої формули: почали писати “с

? – ?
? – ? (2-й шлюб)
1734 р.
Радковка – Радковка ³¹
Вертечь – Вертечь ³²
Козли – Миси
Радковка – Гунковка
Розсудов – Губичи (вдова,
2-й шлюб)
Козли – Гунковка
Мякшуновка – Радковка
1735 р.
Миси – Радковка
Радковка – Гунковка
Миси – Гунковка
Веребювка – Козли
Спаское – Радковка
Лесковка – Разсудов
Сосница – Радковка
1736 р.
Радковка – Гунковка
Борисоглебовский парохий
– Гунковка
Скиток – Миси
Козлы – Гунковка

девицею”.

³¹ Повернулися до формули “с панною”.

³² У випадку походження з одного села почали писати “жителкою тоеюж”, “жителкою тамошнею”.

Гунковка – Разсудов
Белоцерковка – Радковка
Н. Рудня – Н. Рудня
Любецького монастиря
маєтність – ?
Москалі – Лесковка
Неданчичи – Гунковка (3-й
шлюб, вдовці)
Миси – Козли (3-й шлюб,
вдовці)
1737 р.
Радковка – Миси
Неданчичи – Гунковка
Гунковка – Губичи
Козли – Губичи
Губичи – Губичи
Гунковка – ?
Неданчичи – Радковка
Радковка – Гунковка
Простиковка – Козли (2-й
шлюб)
Разсудов – ?
1738 р.
? – ?³³
? – ?
Губичи – ?
? – ?
? – ?

³³ Використовували тільки формулу “с дочерью”.

? – ? (2-й шлюб, вдовці)
1739 р.
Гунковка – ?
Миси – ?
Козли – Лесковка³⁴
Гута – Н.Рудня
Неданчичи – Гунковка³⁵
Росудов – ?
? – Лесковка
Любеч – Лесковка
? – ? (2-й шлюб, вдовці)
? – Радковка (2-й шлюб)
? – Губичи
Росудов – ?
1740 р.
Вертець – Лесковка³⁶
Губичи – Розсудов
Губичи – Н. Рудня
Губичи – Н. Рудня
Кукари – Радковка
Козли – Гунковка
Радковка – Розсудов
Губичи – Губичи
Губичи – ? (2-й шлюб,
вдова)

³⁴ З цього часу епізодично почали вказувати статус населеного пункту – “деревня”.

³⁵ “Деревня”.

³⁶ Повернулися до формули “с панною”.

? – Лесковка³⁷

1741 р.

Козли – ?

? – Гунковка

? – ?

? – Гунковка

Неданчичи – ?

Неданчичи – ?

? – ?

1742 р.

? – ?

? – ?

? – ?

? – ?

? (вдовець) – ? (2-й шлюб)

? – ?

? – ?

? – ?

Неданчичи – ?

? – ?

? – ?

1743 р.

? – Рудня Лесковская³⁸

Миси – Гунковка

Миси – Губичи

Губичи – Козли

³⁷ Повернулися до формули “с дочерью”.

³⁸ З’являється модифікація попередньої формули: “с девицею”.

Рудня Лесковка – Губичи

Губичи – ?

Губичи – Козли

Довжик – Губичи

Чернигов – ?

? – Миси

1744 р.

Гунковка – ?

Козли – ?

? (вдівець) – ?³⁹

Любеч – ?

Гунковка – ?

Миси – ?

Гунковка – ?

Онисов – ?

Радковка – ?

Любеч – ?

1745 р.

Миси – ?

Миси – ?

Гунковка – ?

Лесковка – ?

Нехаевка – ?

Новая Рудня – ?

Радковка – ?

Миси – ?

Гунковка – ?

³⁹ Зазначено, що “первим браком” (?!).

Миси – ?
Козли – ?
Неданчичи – Рудня
Гунковская (2-й шлюб)
Рудня Россудовская – Рудня
Гунковская (2-й шлюб)

1746 р.

Галкова⁴⁰ – ?
Рудня Лесковская – ?
Губичи – ?
Миси – ?
Губичи – ?
Неданчичи – ?
Лесковка – ?
Неданчичи – ?
Губичи – ?

1747 р.

Губичи – ?
Козли⁴¹ – ?
Козли – ?
Рудня Гунковская – ?
Рудня Лесковская – ?
Слуцк⁴² – Радковка
Гунковка – ?
Миси⁴³ – ?
Розсудов – ?

⁴⁰ “Деревня”.

⁴¹ “Деревня”.

⁴² Взято в рамку.

⁴³ “Деревня”.

1748 р.

Губичи⁴⁴ – ?
Старий Млин – ?
Рудня Лесковская – ?
Губичи – ?
Миси – ?
Павловка⁴⁵ – ?
Губичи – ?
Кукар⁴⁶ – ?
Радковка⁴⁷ – ?
Рудня Гунковская – ?
Рудня Гунковская – ?
Рудня Разсудовская – ?

1749 р.

? – ?
? – ?
? – ? (2-й шлюб, вдівці)
? – ? (2-й шлюб, “молодик”
та вдова)
? – ? (2-й шлюб, вдівці)
? – ? (“молодик” та
“девица”)
? – ?
? – ?

1750 р.

Розсудов⁴⁸ – ?

⁴⁴ “Деревня”.

⁴⁵ “Деревня”.

⁴⁶ “Деревня”.

⁴⁷ “Село”.

⁴⁸ “Деревня”.

Радковка⁴⁹ – ?
Рудня Гунковская – ?
Миси⁵⁰ – ?
Неданчичи⁵¹ – ?
Рудня Лесковская – ?
Губичи⁵² – ? (2-й шлюб)
Галкова⁵³ – ? (2-й шлюб,
вдівці)
? – ?
? – ?
? – ?
? – ? (2-й шлюб)
1751 р.
Козли⁵⁴ – ?
Семаки⁵⁵ – ?
Губичи⁵⁶ – ?
Рудня Лесковская – ?
Рудня Грабовка – ?
Радковка – ?
Радковка – ?
Радковка – ?
Любеч⁵⁷ – ?

⁴⁹ “Село”.

⁵⁰ “Деревня”.

⁵¹ “Село”.

⁵² “Деревня”.

⁵³ “Деревня”.

⁵⁴ “Деревня”.

⁵⁵ “Деревня”.

⁵⁶ “Деревня”.

⁵⁷ “Местечко”.

Рудня Гунковская – ? (2-й шлюб)
Рудня Лесковская – ?
Рудня Лесковская – ?
Радковка – ?
Рудня Лесковская – ?
Рудня Лесковская – ?
Розсудов⁵⁸ – ?
Козли⁵⁹ – ?
1752 р.
Рудня Розсудовская – ?
Радковка⁶⁰ – ?
Рудня Гунковская – ?
Велички⁶¹ – ? (2-й шлюб,
вдівці)
Миси⁶² – (2-й шлюб)
Редковка – ?
Рудня Лесковская – ?
Рудня Лесковская – ?
Рудня Гунковская – ?
Рудня Розсудовская – ?
Губичи⁶³ – ?
Редковка – ? (2-й шлюб,
вдівці)
Радковка – ?

⁵⁸ “Деревня”.

⁵⁹ “Деревня”.

⁶⁰ “Село”.

⁶¹ “Деревня”.

⁶² “Деревня”.

⁶³ “Деревня”.

Рудня Гунковская – ?

1753 р.

Рудня Розсудовская – ?

Рудня Разсудовская – ?

Рудня Разсудовская – ?

Радковка⁶⁴ – ? (вдова, 2-й шлюб)

Рудня Гунковская – ?

Губичи⁶⁵ – ?

Манки⁶⁶ – ?

Губичи⁶⁷ – ?

? – ?

Губичи – ?

Миси⁶⁸ – ?

Рудня Грабовка – ?

Орловка⁶⁹ – ?

Радковка⁷⁰ – ?

Рудня Разсудовская – ?

Радковка⁷¹ – ?

1754 р.

Рудня Лесковская – Рудня Разсудовская

Рудня Разсудовская – Рудня Разсудовская

Губичи⁷² – Рудня Гунковская
Гута Вертецкая – Радковка
(вдівець, 2-й шлюб)

1755 р.

Радковка⁷³ – Рудня Радковская

Радковка – Радковка

Миси⁷⁴ – Радковка⁷⁵

Радковка⁷⁶ – Козли⁷⁷ (2-й шлюб, вдівці)

Радковка – Рудня

Гунковская

Рудня Лесковская – Рудня

Лесковская

Рудня Гунковская – Рудня

Гунковская

Рудня Лесковская – Рудня

Разсудовская

Рудня Разсудовская – Рудня

Разсудовская

Козли⁷⁸ – Рудня Новая

Радковка⁷⁹ – Кукар⁸⁰

1756 р.

⁶⁴ “Село”.

⁶⁵ “Деревня”.

⁶⁶ “Деревня”.

⁶⁷ “Деревня”.

⁶⁸ “Деревня”.

⁶⁹ “Село”.

⁷⁰ “Село”.

⁷¹ “Село”.

⁷² “Деревня”.

⁷³ “Село”.

⁷⁴ “Деревня”.

⁷⁵ “Село”.

⁷⁶ “Село”.

⁷⁷ “Деревня”.

⁷⁸ “Деревня”.

⁷⁹ “Село”.

⁸⁰ “Деревня”.

Губичи⁸¹ – Рудня Гунковская
Губичи – Рудня Гунковская
Рудня Розсудовская – ?
Рудня Гунковская – Рудня
Розсудовская
Рудня Розсудовская – Рудня
Лесковская
Миси⁸² – Губичи⁸³
Радковка⁸⁴ – Губичи⁸⁵
Радковка – Губичи
Гута Архиерейская – ?
Губичи – ?
1757 р.
Рудня Гунковская – Рудня
Гунковская
Рудня Лесковская – Рудня
Гунковская
Козли⁸⁶ – Рудня Гунковская
Миси⁸⁷ – Млинок
Кохановский
Радковка⁸⁸ – Козли⁸⁹
Слобода Сваричевка – Рудня
Гунковская

⁸¹ “Деревня”.

⁸² “Деревня”.

⁸³ “Деревня”.

⁸⁴ “Село”.

⁸⁵ “Деревня”.

⁸⁶ “Деревня”.

⁸⁷ “Деревня”.

⁸⁸ “Село”.

⁸⁹ “Деревня”.

Рудня Новая – Неданчичи⁹⁰
Рудня Новая – Рудня Новая
Радковка⁹¹ – Радковка
Гута Новая – Рудня
Розсудовская
Радковка⁹² – Губичи⁹³
Губичи – Губичи
Красковское⁹⁴ – ? (2-й шлюб,
вдівці)
1758 р.
Радковка⁹⁵ – Рудня
Гунковская
Рудня Новая – Рудня
Розсудовская
Радковка – Радковка
Рудня Гунковская – Козли
Рудня Лесковская –
Радковка
Рудня Новая – Губичи
Радковка – Радковка
Радковка – Радковка
Рудня Лесковская – Рудня
Лесковская

⁹⁰ “Село”.

⁹¹ “Село”.

⁹² “Село”.

⁹³ “Деревня”.

⁹⁴ “Село”.

⁹⁵ “Село”.

Рудня Гунковская – ? (2-й шлюб, вдівці)

Губичи – Козли

Пересажа – Рудня Лесковская

Семаки – Рудня Лесковская

(2-й шлюб, вдівці)

Розсудов⁹⁶ – Рудня

Розсудовская (2-й шлюб, вдівці)

Губичи – Неданчичи

Радковка – Рудня

Гунковская

1759 р.

Миси – Миси

Семаки⁹⁷ – Радковка⁹⁸

Неданчичи – Радковка

Губичи⁹⁹ – Губичи

Рудня Гунковская – Миси

Миси¹⁰⁰ – Рудня Лесковская

Козли¹⁰¹ – Рудня

Розсудовская

Рудня – Радковка¹⁰²

Рудня Лесковка – Рудня

Розсудовская

Рудня Гунковская – Рудня

Гунковская

Рудня Лесковская – Рудня

Розсудовская

Миси – Миси

1760 р.

Козли – Рудня Лесковская

Рудня Лесковская – Рудня
Радковская

Рудня Лесковская – Рудня
Розсудовская

Миси – Рудня Розсудовская

Рудня Новая – Рудня Новая

Рудня Гунковская – Рудня
Розсудовская

1761 р.

Рудня Радковская – Рудня
Радковская

Рудня Радковская – Рудня
Гунковская

Губичи – Козли

Миси – Козли

Рудня Радковская –
Слободка Сваричевка

Губичи – Миси

Козли – Рудня Новая

Любеч¹⁰³ – Рудня Радковская
Рудня Радковская – Рудня

Радковская

⁹⁶ “Село”.

⁹⁹ “Деревня”.

¹⁰⁰ “Деревня”.

¹⁰¹ “Деревня”.

¹⁰² “Село”.

¹⁰³ “Местечко”.

⁹⁶ “Деревня”.

⁹⁷ “Деревня”.

Рудня Новая – Рудня
Радковская
Рудня Радковская – ?
Рудня Радковская – Рудня
Радковская (2-й шлюб)
Рудня Гунковская – Губичи
1762 р.
Рудня Гунковская – Губичи
Миси – Козли
Неданчичи¹⁰⁴ – Рудня
Гунковская
Сваричевка¹⁰⁵ – Радковка
Радковка – Радковка
Губичи – Рудня Новая
Губичи – Рудня Новая
Рудня Гунковская – Рудня
Гунковская
Довжик¹⁰⁶ – Рудня
Лесковская
Козли¹⁰⁷ – Рудня Гунковская
1763 р.
Радковка¹⁰⁸ – Рудня
Лесковская
Плиохов¹⁰⁹ – Радковка¹¹⁰
Губичи – Рудня Гунковская

¹⁰⁴ “Село”.

¹⁰⁵ “Деревня”.

¹⁰⁶ “Село”.

¹⁰⁷ “Деревня”.

¹⁰⁸ “Село”.

¹⁰⁹ “Село”.

Манки¹¹¹ – ?
Синявка¹¹² – Козли¹¹³
Губичи – Козли
Губичи – Козли
Губичи – Козли
Миси¹¹⁴ – Радковка¹¹⁵
Рудня Лесковская – Рудня
Гунковская
Козли¹¹⁶ – Губичи¹¹⁷

¹¹⁰ “Село”.

¹¹¹ “Деревня”.

¹¹² “Местечко”.

¹¹³ “Деревня”.

¹¹⁴ “Деревня”.

¹¹⁵ “Село”.

¹¹⁶ “Деревня”.

¹¹⁷ “Деревня”.

Як бачимо, мешканці Редьківської округи, яка обіймала населені пункти на відстані близько 20 км (як правило на північ та схід від Редьківки), були переважно “однолюбамі.” Повторних шлюбів зареєстровано лише 39, а третіх – 2. Причому, це стосується переважно вдівців: “Лук'ян Дмитренко козловській Евдокію Іваниху Пинчучку понял вторим браком” [1722 р., арк. 57], “Андрей Сумский жител разсудовский из удовою Одариею жителкою губыцкою вторим браком” [1734 р., арк. 63 зв.]. Пояснення лежить на поверхні: одному важко впоратись з господарством, яке базувалось на примітивному реманенті.

Найбільш популярними місяцями для весілля були січень, лютий, жовтень, листопад. Особливо перший. У березні, грудні не зафіксовано жодного весілля – постували.¹¹⁸ Поодинокі випадки відмічаються у серпні – вересні, що можна пов'язати з напруженим ритмом збирання врожаю та постом. Як бачимо, весілля чітко прив'язані до церковного календаря та циклу сільськогосподарських робіт. Нижче подаємо таблицю шлюбів:

Місяці / дні											
Рік	I	II	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Всього /осіб
1722	17, 21, 28	6, 8, 20, 28									7/14
1723	12, 15, 19	6, 6, 8								3	7/14
1724	19, 25, 30					2			10, 18, 26	8, 8	9/18
1725	17, 17, 17, 19, 19, 21								31	1	8/16
1726	9, 9, 11, 16, 17, 30	2									7/14

¹¹⁸ Требником П.Могили заборонялися шлюби від 14 листопада (дня св.ап.Пилипа) до 6 січня (свято Богоявлення); від м'ясопустного тижня Великого Посту до Фоминого тижня; від тижня Всіх Святих до 29 червня (свято Петра і Павла), від 1 серпня до 15 серпня (Успіння Богородиці). Див.: Требник. - Арк.363.

1727	11, 15, 17	2, 2, 5						9		8	8/16
1728	11, 14, 19	8, 11								10, 10, 10, 12	9/18
1729	8, 19, 21, 26, 26, 26, 26, 27, 28, 30	6	27	5						2, 4	15/30
1730	7, 11, 11, 11, 18, 18, 25			21							8/16
1731	16, 17, 30, 31	7, 7, 10, 11, 15, 18, 20, 20				27			24		14/28
1732	12, 16, 18, 29, 30, 30, 30,	3, 3, 10		29						12	12/24
1733	15, 15, 15, 19, 20					19			28, 31	4	9/18
1734	27	12, 24 24, 24				1			24	3	8/16
1735	12, 19, 26, 30								29	6, 9	7/14
1736	17, 20, 25, 25, 25, 25	8, 8, 19		20		6					11/22
1737	11, 16, 16, 30, 30, 30, 30	10, 10, 17, 24									11/22
1738	11, 13, 13, 19, 26		25								6/12
1739	21, 26, 26	4, 5, 11, 15, 19, 22							1, 21	8	12/24
1740	13, 13, 13, 21, 21, 21	3, 3, 3				27					10/20
1741	12, 12, 15, 15, 18, 22, 25										7/14
1742	24, 30, 31, 31	7, 10, 12, 14, 14							11, 18		11/22
1743	14, 16, 16, 16, 23, 23, 23								30, 30	3	10/20
1744	18, 20, 20, 20, 22, 26		15, 29					15	2		10/20
1745	20, 20, 27, 27	5, 5, 5, 6, 6, 10, 10			3					10	13/26
1746	12, 19, 20,									2	9/18

	20, 20, 20, 24, 24										
1747	18, 25, 30	3, 8, 10, 11, 16								8	9/18
1748	17, 31, 31, 31, 31	12, 15, 20							16, 30	1, 6	12 (24)
1749	16		3	17		16	26, 27		17, 25	6	9 (18)
1750	12, 13, 28	4, 4, 7, 7		12					28, 28	4, 8	12/24
1751	11, 19, 19, 19, 17, 17, 30, 30	3	21, 28, 28, 27, 27							3, 10, 10	17*/34
1752	15, 15, 15, 16, 16, 16, 20, 20, 20, 20, 20		12							8, 16	14/28
1753	15, 15, 15, 16, 25, 28, 28	3, 3, 5, 5		16, 30					28	9, 13	16/32
1754	22, 22, 22, 26				27				20		6/12
1755	30, 30, 30, 31	4, 4, 4, 7, 7, 7, 9									11/22
1756	20, 20, 24, 24	3, 5, 5, 5, 5								5	10/20
1757	19, 19, 19, 24, 24	8	15	16, 23					26	2, 2, 8	13/26
1758	20, 25, 25	2, 8, 8, 10, 10, 10, 10, 16							28	8, 8, 10, 11	16/32
1759	18, 28, 31, 31, 31, 31				1				28	2, 8, 8, 9	12/24
1760	19, 19, 19, 22, 23, 29										6/12
1761	21, 28, 28, 28	4, 4, 7, 11, 11		6, 13		3				8	13/26
1762	13, 20, 20, 27, 27, 27, 27, 29			19						3	10/20
1763	20, 21		27	15, 15					26, 26,	2, 2,	11/22

* В оригіналі "16".

									26	2	
Всього	212 шлюбів	100	13	15	3	8	2	2	30	50	435/ 870

З неї видно, що найбільше весіль справляли у січні – 20, 30, 19, 15, 16, 31, у лютому – 10, 5, 3, у жовтні – 28, 26, у листопаді – 8, 2, 10.

Більш, активним елементом у міжстатевих відносинах є чоловіки. Про це, зокрема, свідчить географія шлюбів. Усі жінки з Редьківки або прилеглих населених пунктів. Чоловіки ж зустрічаються з досить віддалених міст – Сосниця, Слуцьк (Білорусь), а солдати (жолдаки) прикордонних форпостів узагалі були з Росії.¹¹⁹ Але все ж таки більшість шлюбів відбувалася між мешканцями Редьківської округи. Це створювало мікроетнічну спільноту, яка у свою чергу створювала власні традиції, звички, мовний діалект тощо. Цьому сприяла і природа регіону – великі лісові масиви, болота та вже зазначена нами відсутність мобільності жіночого населення. Жінки, як відомо, є консервуючим елементом, хранительками звичаїв, обрядів, домашнього вогнища, виховательками дітей.

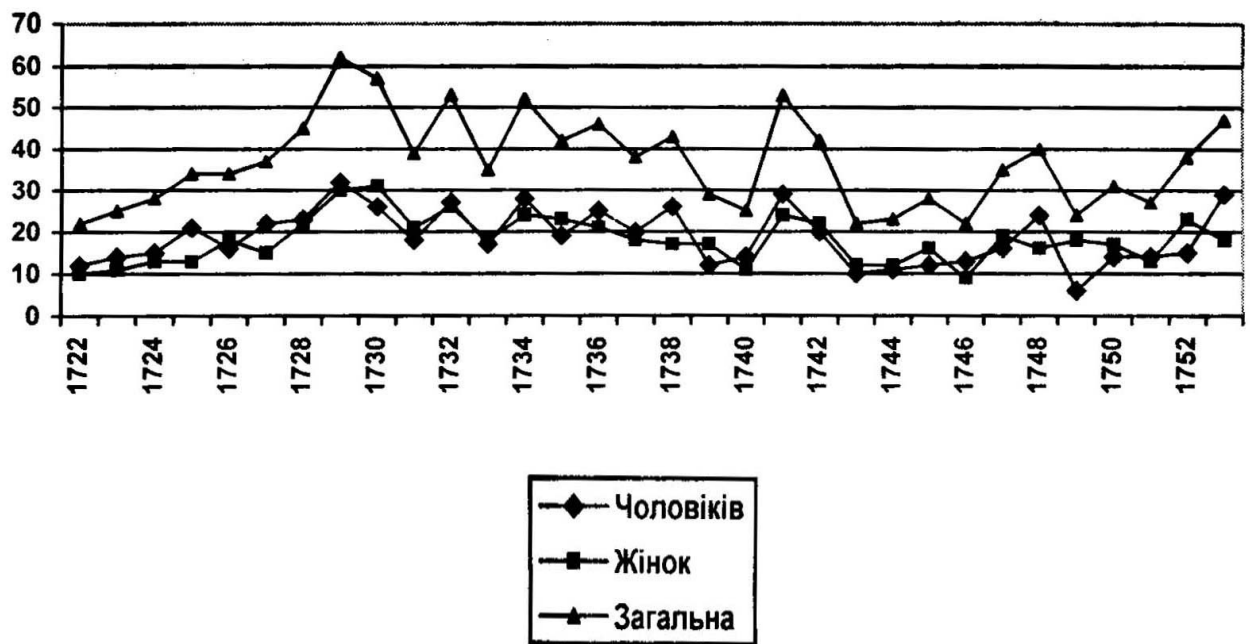
В якому віці одружувалися мешканці Редьківської округи? Розглянемо це на конкретних прикладах. 7 грудня 1745 р. помер Гаврило Булавка з Губич, доживши до 65 років. В січні 1725 р. у нього народився син Юхим, який у січні 1743 р. побрався з Агафією Григорівною Кудлай з Козлів. Окрім сина у Гаврила було ще чотири доньки: Пелагея (померла у вересні 1723 р.), Феодосія (народилась у квітні 1727 р.), Мотрона (народилась у листопаді 1729 р.) та Ксенія. У січні 1745 р. останні дві одружилися: Мотрона з Михайлом Микитовим з Нової Рудні, а Ксенія з Романом

¹¹⁹ Таким чином, мешканці Редьківської округи прямо порушували указ Анни Іоанівни про шлюби на Гетьманщині від 31.10.1734р.: “Повелеваем ... дабы ... малоросіян от свойства с смоляны і с поляки і з другими зарубезными жителями отводит, а побуждать их і іскусним образом приводит в свойство с великоросійскими ... и сие содержать секретно.” Див.: Вл. П – ко. Указ Анны о браках малороссиян // Киевская старина. - Т.ХСІ. – 1905. – Октябрь. – Отд. II. – С.1.

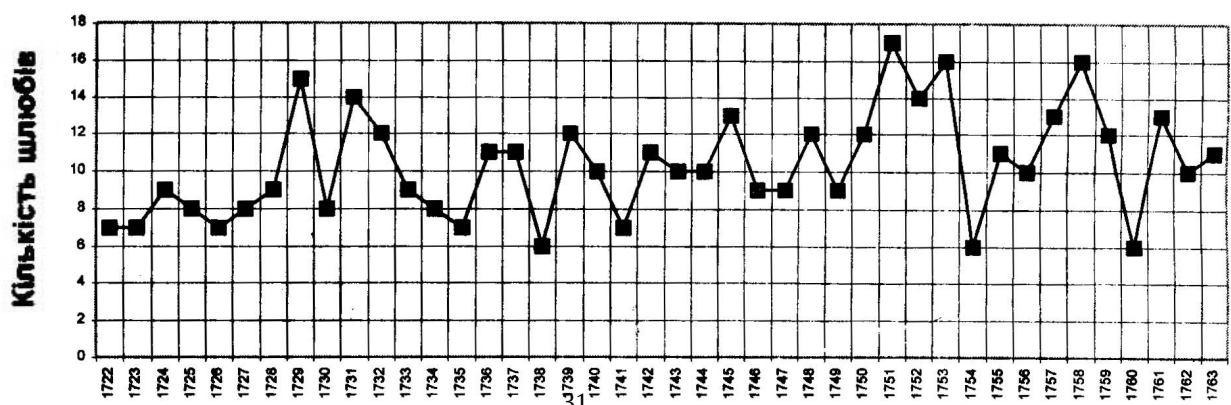
Петровим із Мисів. Таким чином, шлюбний вік дорівнював 16 – 18 рокам, тобто періоду статевої зрілості (як відомо, у дівчат вона настає раніше ніж у хлопців). Це відповідало і вимогам Требника П.Могили, яким установлений шлюбний вік для хлопців – 15 років, для дівчат – 12 (див. арк. 359).

Люди беруть шлюб, щоби народити дітей. Цікавий матеріал із цього питання міститься у метричній книзі. Нижче подаємо діаграми народжуваності та шлюбів по роках:

Діаграма народжуваності

Діаграма шлюбів

З них видно, що до 1729 року спостерігається більш-менш стабільне зростання кількості народжених та шлюбів, а потім починаються значні коливання. Відмітимо, що кількість шлюбів не завжди відповідає кількості народжених, бо треба враховувати політичні, економічні, природні умови, в яких перебувають батьки, стан їхнього здоров'я. Після 1729 р., не зважаючи на піднесення у 1732, 1734, 1741, 1748 рр., спостерігається спад народжуваності. Після 1749 р. знову намічається тенденція до зростання. Зауважимо, що хлопчиків народжувалось дещо більше. Загальна статистика народжуваності виглядає так:

<i>Рік</i>	<i>Чол.</i>	<i>Жін.</i>	<i>Всього</i>	<i>Рік</i>	<i>Чол.</i>	<i>Жін.</i>	<i>Всього</i>	<i>Рік</i>	<i>Чол.</i>	<i>Жін.</i>	<i>Всього</i>	<i>Рік</i>	<i>Чол.</i>	<i>Жін.</i>	<i>Всього</i>
1722	12	10	22	1730	26	31	57	1738	26	17	43	1746	13	9	22
1723	14	11	25	1731	18	21	39	1739	12	17	29	1747	16	19	35
1724	15	13	28	1732	27	26	53	1740	14	11	25	1748	24	16	40
1725	21	13	34	1733	17	18	35	1741	29	24	53	1749	6	18	24
1726	16	18	34	1734	28	24	52	1742	20	22	42	1750	14	17	31
1727	22	15	37	1735	19	23	42	1743	10	12	22	1751	14	13	27
1728	23	22	45	1736	25	21	46	1744	11	12	23	1752	15	23	38
1729	32	30	62	1737	20	18	38	1745	12	16	28	1753	29	18	47
													600	578	1178

Як бачимо, на одну подружню пару припадає в середньому 2,7 дитини. Формула: батько + мати = три дитини, найбільш раціональна для нашого регіону. Цю цифру можна пояснити природними регуляторами, які ґрунтуються на біологічних ресурсах Полісся.

Поява двійні у XVIII ст. була таке ж не часте явище, як і зараз:

1727 р.	–	1
1729 р.	–	2
1730 р.	–	1
1734 р.	–	1

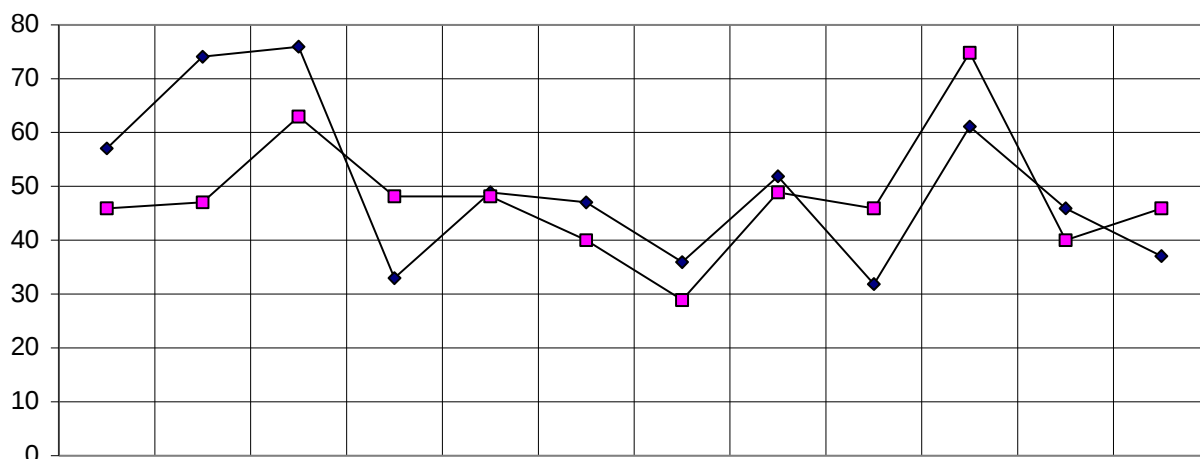
1740 р. – 1
 1748 р. – 1
 1752 р. – 1

Всього 8 (чотири – узимку, 3 – навесні, одна – літом).
 З них чотири двійні – це хлопчик і дівчинка, три двійні – хлопчики, одна двійня – дівчинки.

Цікавий матеріал дає нам залежність статі дитини від місяця, коли вона народилася:

січень	– 103	(57 хлопчиків, 46 дівчинок)
лютий	– 121	(74 — // —, 47 — // —)
березень	– 139	(76 — // —, 63 — // —)
квітень	– 81	(33 — // —, 48 — // —)
травень	– 97	(49 — // —, 48 — // —)
червень	– 87	(47 — // —, 40 — // —)
липень	– 65	(36 — // —, 29 — // —)
серпень	– 101	(52 — // —, 49 — // —)
вересень	– 78	(32 — // —, 46 — // —)
жовтень	– 136	(61 — // —, 75 — // —)
листопад	– 86	(46 — // —, 40 — // —)
грудень	– 83	(37 — // —, 46 — // —)

—◆— хлопчики —■— дівчата

Січень
 Лютий
 Березень
 Квітень
 Травень
 Червень
 Липень
 Серпень
 Вересень
 Жовтень
 Листопад
 грудень

Чоловічим місяцем можна назвати лютий, а жіночими – квітень і вересень. Пік народжуваності припадав на березень і жовтень.

Народженій дитині потрібно було дати ім'я. Ця процедура також була визначена Требником Петра Могили: “Имя нарицает: да тщит же ся іерей, еже не студное, не от басней неких или смеху достойное, или языческих идолов, или нечестивых и поганых человек имя дати: но единого, от святых божиих яко да крещенный того добродетелем поревновав, к благочестному житию возбуждает себя и того молитвы и предстательство къ Богу в помощ и покров себь стяжет,”¹²⁰ “...вѣстно буди яко по рождествѣ в осмый ден приносится новорожденный младенец от бабы к церкви, и стоит пред дверми церковными”, “имя ему нареци вѣ осмый ден рождения его.”¹²¹ П.Могила вимагав вести “каталог крещаемых”: “в ней же имена крещаемых впишутся”. А ось як про це пишуть сучасні дослідники: “Народженій дитині прийнято було відразу давати ім'я; за тогочасними нормами, це повинно було бути таке ім'я, яке б приносило щастя і добробут немовляті; якщо дитина народилась в день релігійного свята, то прийнято було давати їй ім'я того святого, чий празник був в цей, або за декілька днів до чи після народин; дитині, яка народжувалась поза шлюбом, за нормами етикету прийнято було давати негарне ім'я.”¹²². Тут доречно згадати думку В.Никонова: “По широко распространенному мнению, имя человеку нужно для того, чтобы служить индивидуальным различителем его носителя... оно не только разделяет, но и вводит в ряд. Имя

¹²⁰ Требник. – К., 1646. – Арк.19.

¹²¹ Там само. – Арк.24.

¹²² Морозов А., Лазуренко В. Український народний етикет // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики: Збірка наукових праць та спогадів. Число 6 (7). У двох частинах. – К., 2001. – Частина 1. – С.368.

связывает носителя с другими носителями того же имени и с той группой общества, в которой оно принято, независимо от его исходного этимологического значения.”¹²³ Подивимось, як відбувалися з цим справи у Редьківській окрузі. Нижче наводимо реєстр імен чоловічих та жіночих, вибраних із метрики. Правопис імен подано згідно з рукописом. Зазначені кількість випадків присвоєння імені, в якому році та походження імені: гр. – грецьке, д. євр. – давньоєврейське, лат. – латинське, слов. – слов’янське, арам. – арамейське.¹²⁴

<i>№ п/ п</i>	<i>Ім'я</i>	<i>Кількість</i>	<i>Роки</i>	<i>Походження</i>
1	Андрей	16	1722-1724, 1729, 1733-1734, 1736, 1744, 1746, 1748, 1756	гр.
2	Афанасій	5	1726, 1733, 1737, 1742, 1754	гр.
3	Александр	3	1726, 1727, 1748	гр.
4	Алексей	15	1727, 1728, 1729, 1732, 1733, 1734, 1737, 1741, 1742, 1744, 1745, 1748	гр.
5	Артемий (Артем)	5	1730, 1736, 1739, 1753	гр,
6	Антоний	1	1733	лат.
7	Аврамий	1	1736	д.євр.
8	Аггей	1	1747	д.євр.
9	Василий	32	1722-1723, 1725, 1729, 1732-1733, 1735-1736, 1738, 1742-1743, 1748, 1750-1751	гр.
10	Власий	1	1749	гр.
11	Григорий	25	1722-1723, 1725, 1728, 1730-1731, 1733-1735, 1740-1741, 1743-1744, 1747, 1752-1754	гр.
12	Гавриил	9	1724, 1725-1727, 1734, 1742, 1748, 1750	д.євр.
13	Георгий	7	1724-1727, 1731, 1735, 1737, 1742	гр.
14	Герасим	9	1727, 1729-1730, 1733, 1737, 1738, 1745, 1750	гр.
15	Герман	2	1736, 1748	лат.

¹²³ Никонов В.А. Имя и общество. – М., 1974. – С.12, 14.

¹²⁴ Тлумачення по кн.: Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей: Словник-довідник. – К.: Наукова думка, 1986.

16	Даниил	9	1723, 1727-1728, 1731, 1738, 1746, 1752-1753	д.евр.
17	Димитрий	8	1725, 1728, 1730, 1734, 1748, 1752-1753	гр.
18	Демиян	2	1727, 1753	гр.
19	Демид	1	1729	гр.
20	Давид	1	1738	д.евр.
21	Деонисий	1	1741	гр.
22	Евстафий	4	1724, 1731, 1740, 1742	гр.
23	Евфимий	7	1725, 1727, 1729, 1734, 1737, 1742	гр.
24	Евтихий	2	1731	гр.
25	Емелиян	5	1733, 1735, 1738, 1751	лат.
26	Ерофей	1	1736	гр.
27	Ермолай	1	1745	гр.
28	Ефсевий	2	1751-1752	гр.
29	Захарий (Захария)	8	1729, 1731, 1739, 1742, 1746, 1748-1749, 1753	д.евр.
30	Зеновий	1	1731	гр.
31	Иоан (Иван)	71	1722-1732, 1734-1736, 1738-1746, 1748, 1750, 1753	д.евр.
32	Илия	6	1723, 1725, 1732-1733, 1741	д.евр.
33	Исаак (Исакий)	7	1725, 1738, 1742, 1746, 1750, 1751, 1753	д.евр.
34	Иосиф	8	1728, 1729, 1734, 1736, 1741, 1753	д.евр.
35	Ирадион	2	1731, 1737	гр.
36	Иелисей	1	1737	д.евр.
37	Иов	3	1738, 1740, 1753	д.евр.
38	Иларион (Ларьон)	4	1738, 1747, 1753	гр.
39	Исидор	1	1752	гр.
40	Ияков (Яков)	24	1726, 1730, 1731, 1732, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1742, 1745, 1746, 1747, 1748, 1753	д.евр.
41	Игнатий	10	1722, 1732, 1733, 1737, 1738, 1740, 1741, 1750	лат.
42	Костантий	1	1733	лат.
43	Козма	8	1725, 1728, 1733, 1734, 1736, 1737, 1742, 1753	гр.
44	Корнилий	2	1728, 1741	лат.
45	Кондрат	6	1729, 1732, 1734, 1735, 1737	гр.
46	Карп	3	1730, 1731, 1749	гр.

47	Кирилий (Кирил)	5	1732, 1733, 1734, 1737	гр.
48	Киприян	2	1732, 1752	гр.
49	Климентий	1	1748	лат.
50	Клим	1	1754	лат.
51	Лукиян (Лука)	10	1722, 1723, 1727, 1740, 1742, 1744, 1746, 1748	лат.
52	Леонтий	13	1725, 1727, 1730, 1737, 1741, 1742, 1745, 1747, 1751, 1752	гр.
53	Лаврентий	1	1729	лат.
54	Максим	11	1723, 1725, 1726, 1729, 1732, 1739, 1748, 1752	лат.
55	Мартиниян	1	1727	лат.
56	Михаил	25	1728, 17303, 1734, 1736, 1737, 1738, 1741, 1742, 1743, 1745, 1747, 1753	д.евр.
57	Моисей	4	1728, 1732, 1737, 1742	д.евр.
58	Мирон	3	1729, 1749, 1753	гр.
59	Макарий	1	1730	гр.
60	Мартиний	1	1732	лат.
61	Матвей	2	1732, 1739	д.евр.
62	Марко	1	1742	гр.
63	Никифор	7	1722, 1723, 1728, 1730, 1741, 1753	гр.
64	Никита	5	1722, 1736, 1741, 1752	гр.
65	Николай	7	1725, 1728, 1729, 1732, 1735, 1741	гр.
66	Наум	1	1745	д.евр.
67	Онисим	6	1728, 1738, 1739, 1740, 1749, 1752	гр.
68	Онуфрий	2	1734, 1740	гр.
69	Петр	20	1723, 1724, 1726, 1728, 1729, 1732, 1734, 1739, 1740, 1741, 1742, 1748, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754	гр.
70	Павел	18	1724, 1726, 1729, 1730, 1731, 1733, 1734, 1735, 1737, 1738, 1746, 1747, 1750	лат.
71	Прокопий	6	1726, 1733, 1737, 1738, 1744, 1749	гр.
72	Потапий	2	1732, 1734	гр.
73	Прохор	3	1738, 1739	гр.
74	Парфений	1	1747	гр.
75	Пантелемон	1	1751	гр.
76	Роман	6	1727, 1729, 1739, 1746, 1751	лат.
77	Симеон	21	1722, 1723, 1724, 1725, 1727, 1729, 1731,	д.евр.

			1732, 1734, 1738, 1740, 1741, 1749, 1751, 1752	
78	Стефан	11	1722, 1725, 1726, 1734, 1735, 1742, 1745, 1746, 1747, 1748, 1750	гр.
79	Самуил	3	1733, 1734, 1740	д.євр.
80	Севестиян	1	1738	гр.
81	Симон	1	1742	д.євр.
82	Савва	1	1752	арам.
83	Тимофей	8	1722, 1724, 1728, 1741, 1743, 1747, 1747, 1752	гр.
84	Трофим	3	1725, 1727, 1730	гр.
85	Тарасий	3	1727, 1737, 1739	гр.
86	Тихоний	1	1730	гр.
87	Трифон	2	1736, 1737	гр.
88	Терентий	1	1753	лат.
89	Феодор	23	1723, 1724, 1725, 1727, 1728, 1729, 1731, 1732, 1735, 1736, 1740, 1741, 1742, 1743, 1747, 1748	гр.
90	Фома	3	1727, 1736, 1753	д.євр.
91	Филип	4	1728, 1734, 1741, 1751	гр.
92	Феонисий	1	1735	гр.
93	Феодосий	2	1736, 1740	гр.
94	Харитон	1	1747	гр.
	Всього:		56 – грецьких 21 – давньоєврейських 16 – латинських 1 – арамейське	

Найбільш розповсюджені:

1	Іван	71	д.євр.	божа благодать; дар богів *
2	Василь	32	гр.	цар
3	Михайло	25	д.євр.	хто як бог, рівний богові
4	Григорій	25	гр.	той, хто не спить, пильнує
5	Яків	24	д.євр.	він іде слідом, по п'ятах
6	Федір	23	гр.	божий дар

* Тлумачення по кн.: Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей: Словник-довідник. – К.: Наукова думка, 1986.

7	Семен	21	д.євр.	той (бог) чує
8	Петро	20	гр.	скеля, камінь
9	Павло	18	лат.	малий
10	Андрій	16	гр.	мужній, хоробрий
11	Олексій	15	гр.	захисник
12	Леонтій	13	гр.	лев'ячий, левиний
13	Степан	11	гр.	вінок
14	Гнат	10	лат.	вогненний
15	Лука	10	лат.	світлий, світний
				8 – грецьких 4 – давньоєврейських 3 – латинських

<i>№ п/п</i>	<i>Ім'я</i>	<i>Кількість</i>	<i>Роки</i>	<i>Походження</i>
1	Агафія	3 6	1722, 1724, 1725, 1726, 1729, 1730, 1732, 1733, 1734, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1743, 1744, 1745, 1747, 1748, 1749, 1750, 1752, 1753	гр.
2	Агрипина	1 5	1722, 1724, 1730, 1731, 1732, 1734, 1737, 1738, 1743, 1744, 1749	лат.
3	Анна	4 6	1722, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1732, 1733, 1734, 1736, 1738, 1740, 1741, 1742, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753	д.євр.
4	Анастасія (Настасія)	1 5	1724, 1725, 1728, 1730, 1734, 1735, 1736, 1741, 1742, 1744, 1746, 1753	гр.
5	Акилина (Аккилина)	2	1730, 1736	лат.
6	Варвара	1 5	1725, 1726, 1728, 1730, 1732, 1733, 1734, 1747, 1748, 1750	гр.
7	Вера (Вира)	3	1739, 1742, 1745	слов. з гр.
8	Дарія (Одарія,	1 3	1723, 1724, 1725, 1726, 1729, 1732, 1733, 1734, 1736, 1737	гр.

	Идария, Адерия)			
9	Домникия	3	1731, 1739	лат.
10	Елена	1 5	1723, 1724, 1731, 1732, 1735, 1738, 1739, 1740, 1745, 1746, 1750, 1752	гр.
11	Евдокия	4 9	1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1743, 1745, 1747, 1748, 1749, 1751, 1752	гр.
12	Евфросини я (Ефросимия)	2 9	1723, 1724, 1729, 1730, 1731, 1734, 1735, 1741, 1742, 1743, 1745, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753	гр.
13	Екатерина	1 5	1724, 1725, 1726, 1729, 1732, 1733, 1734, 1736, 1743, 1744, 1752	гр.
14	Евгения	1	1727	гр.
15	Евфимия (Ефимия)	6	1734, 1736, 1747, 1751, 1753	гр.
16	Зеновия	8	1724, 1730, 1736, 1741, 1743, 1753	гр.
17	Ирина (Ирына)	2 8	1723, 1724, 1728, 1729, 1731, 1732, 1735, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1745, 1746, 1747, 1751, 1752, 1753	гр.
18	Иустина (Иустимия, Устиния, Иустина, Устимия)	1 6	1727, 1729, 1730, 1738, 1739, 1744, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753	лат.
19	Юлия	1	1747	лат.
20	Ксения	1 0	1723, 1732, 1735, 1742, 1748, 1751, 1752, 1754	гр.
21	Кристина	6	1736, 1738, 1739, 1740	гр.
22	Лукия	1	1734	лат.
23	Матрона	2 4	1722, 1726, 1727, 1728, 1729, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1740, 1750, 1751, 1752	лат.
24	Марфа	1 2	1722, 1726, 1727, 1735, 1737, 1741, 1743, 1745, 1746, 1749, 1751, 1752	гр.
25	Мария	5 1	1722, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1735, 1736, 1737, 1740, 1741, 1743, 1744, 1745, 1747, 1752, 1753	д.евр.
26	Мелания	1 3	1722, 1726, 1730, 1731, 1735, 1741, 1742, 1746, 1750, 1751	гр.

27	Марина	7	1727, 1728, 1744, 1748, 1752	лат.
28	Наталія	6	1726, 1740, 1745, 1749, 1752	лат.
29	Пелагея	2 4	1722, 1725, 1727, 1729, 1730, 1732, 1734, 1735, 1736, 1741, 1745, 1746, 1747, 1749, 1753	гр.
30	Параскевія (Параскева)	3 3	1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1734, 1735, 1736, 1738, 1740, 1741, 1743, 1744, 1745, 1747, 1748, 1749, 1751	гр.
31	Сигнтлїтїкїя (Сїгїлїтїкїя)	2	1725, 1737	гр.
32	Стефанїда	3	1726, 1727, 1730	гр.
33	Софія	1	1729	гр.
34	Соломонїя	1	1736	д.євр.
35	Сїгкїтїя	1	1739	гр.
36	Татїяна	2 0	1722, 1723, 1727, 1728, 1731, 1734, 1736, 1738, 1739, 1742, 1749, 1752	лат.
37	Уліяна (Юліяна, Іуліяна)	1 7	1722, 1723, 1724, 1730, 1731, 1734, 1735, 1739, 1740, 1741, 1745, 1746, 1747	лат.
38	Феодотїя	1	1726	гр.
39	Феодосїя	1 8	1727, 1729, 1730, 1731, 1732, 1734, 1735, 1739, 1741, 1742, 1744, 1745, 1747, 1748, 1749, 1750	гр.
40	Фотїнїя	2	1728, 1749	гр.
41	Феодора	3	1732, 1751, 1753	гр.
42	Февронїя	1	1753	гр.
	Всього:		27 – грецьких 11 – латинських 3 – давньоєврейських 1 – слов'янське	

Найбільш розповсюджені:

1	Марія	51	д.євр.	чинити опір, бути гіркою, кохана, бажана
2	Парасковїя	33	гр.	п'ятниця
3	Мотрона	24	лат.	поважна, заміжня жінка
4	Пелагея	24	гр.	морська
5	Тетяна	20	лат. гр.	tatius – ім'я сабінського царя, призначаю
6	Феодосїя	18	гр.	божий дар

7	Уляна	17	лат.	рим. особове ім'я Julianus
8	Меланія	13	гр.	чорна, темна
9	Марфа	12	гр.	пані, господиня
10	Ксенія	10	гр.	гостинність або чужа
				6 – грецьких 3 – латинських 1 – давньоєврейське

Реєстри свідчать про те, що мешканці Редьківської округи суворо дотримувались церковних святців. Вірніше сказати, церква здійснювала пильний нагляд у цій справі. Можна констатувати, що християнський світогляд став пануючим у свідомості редьківців. З дохристиянських часів подибуємо лише одне ім'я – “Віра”. Зауважимо, що на 94 чоловічих імені припадає лише 42 жіночих. У цьому факті віддзеркалилась пануюча роль чоловіка у тогочасному суспільстві. Зазначимо, що у побуті імена відрізнялися від тих, що були вписані в метрику. Це, до речі, можна помітити і в самій книзі, коли причетник, замість канонічного імені, писав його побутовий варіант. Наприклад: “Ірына”, “Ларыон” тощо.

Поряд з іменем стоїть прізвище. Коли вони виникли, що за ними стоїть? Це питання має багату літературу, викликає численні дискусії. Надамо слово фахівцям: “На думку І.Франка, початок закріплення прізвищ як спадкових родових назв поклало на Україні духовенство... Проте більша частина метрик XVII-XVIII ст. ще не становить для нас великої цінності, бо вони записували в них переважно самі імена. Отже, тільки наприкінці XVIII – на початку XIX ст. в умовах Російської та Австро-Угорської імперій за українськими селянами закріпились постійні родові прізвища.”¹²⁵ На нашу думку, це – дещо категоричне твердження. В метриках зафіксовано багато прізвищ,

¹²⁵ Редько Ю.К. Довідник українських прізвищ. – К., 1968. – С.34.

прізвиськ, які трансформувались ще у XVIII ст. у родові прізвища. Стосовно "поки записували в них переважно самі імена" можна сказати, що в нашому випадку це переважно прізвиська та прізвища. Їх походження різноманітне, про що свідчить упорядкований реєстр. Прізвища подані мовою оригіналу, в необхідних випадках подані тлумачення:

а) від власних імен

Абакуменок	Данко	Клименок	Нестерчук
Абакуменко	Дорош	Клименко	Остапенко
(Бакуменко)	Дорошенко	Куприенко	Огиенко
Алексєєв	Давиденок	Казимиров	Осипенко
Андреев	Давидович	Кононенко	Панченко
Богушенко	Данилов	Кононенко	Павленко
Богуш	Данилович	Кононович	Петренко
Базилевич	Денисов	Кондратенко	Петров
Базиленко	Денисенко	Кондратенок	Пилипенко
Васченко	Дмитриенко	Калеников	Павлович
Ващенко	Дорофеев	Лукашевич	Павлов
Венслав	Евстратенко	Лукашенко	Прокопиев
Венславак	Евтух	Лазаренко	Пархоменко
Венславич	Евтишенко	Леонтиевич	Романов
Венславенко	Евтушенко	Лесков	Семененко
Власченко	Евфимиев	Ларченко	Симеонович
Вакуленко	Ещенко	Лаврентиев	Сергиенко
Гошко	Ерифеев	Лавриненко	Станиславенко
Гощенко	Евстафиевич	Людвик	Станислав
Гошченко	Евхименко	Мироненко	Стефанов
Григорієв	Евфименко	Марченко	Стахив
Гричик	Есипенко	Михаленко	Савченко
Гринь	(Осипенко)	Михайлович	Самоненко
Грынь	Жданенко	Мартинів	Тимофеев
Герасик	Ждан	Максимов	Тихонов
Герасиченко	Іванец	Матвиенко	Тихонієв

Горасик	Іванцов	Мишченко	Титов
Гарасименко	Іванович	Мисченко	Тарасевич
Гарасимов	Іоанов	Масченко	Тимох
Гарасиченко	Ісаченко	Масченко	Тимошенко
Гавриленко	Ісааков	Марусшченко	Тишченко
Гаврилов	Ігнатов	Марушченко	Феодоров
Гришченко	Ігнатиев	Мойсеенко	Феодорович
Грыщенко	Ільющенко	Макаренко	Федоренко
Грищенко	Іллющенко	Никитович	Федков
Герман	Іллюшко	Нестеренко	Федко
Германенко	Карпенко	Нестерчук	Федченко
(Хведченко)	Хведченко	Шекун – від	
Федченко	Шурмеленко	імені Шек	
Харченко	Шурмель	Шикунов	

б) від професій

Бардаченко – барда: особ. рід сокири	Паламар
Бардак – хлібина, відходи спиртового виробництва	Пастух
Бондар	Пастушенко
Бондаренко	Попович
Бобровник	Папірник
Вовна	Ремесник
Вовнянка	Рудник
Винник	Рихва – залізний обруч
Винниченко	Сердюк – гетьманський охоронець
Гутник	Сердюченко
Гутниченко	Салдат
Гайдученко	Старостенок
Димар	Токарський
Дымарчук	Ткач
Дягтар	Ткаченко
Догтяр	Тесля
Дейнека – військовий найманець	Шинкар
Драгун	Шинкаренко
Жолдак	Шкляр
Коваль	Швець
Коваленко	Шевченко – син чоботаря
Ковальчук	Шевченко
	Шкура, Шкуренко,

Кравець Кошатар – той, що робить кошики Козак Коломиець Козаченок Мерочник Музыка	Шкурченко, Шкурка – невироблена шкіра Чередник – той, що ганяє череду Чередниченко Чумак Чумачок Чумаченко
--	---

в) від назв рослин та тварин

Боровий Бобко (Бобок) Баран Бараненко Биченко Березняцький Березенченко Ворон Веребей Грабенко Чечуга – стерлядь, свиня Чечуженко Гричик – рослина Жоров – птах Журавини – клюква Журавленко Зайко Заець Зайченко Зайченко Курач Курич Кочубей – жайворонок	Кот Котенок Котенко Мурашка Маковець Медвидь Медведенок Потюнченко – кошеня, пташеня Плис – лисиця, трясогузка Сорока Синьца Синиченко Синиченок Сокол Соколовський Сокул Скопич – скопа: птах, скоп: баран Сула – судак Суленко Суслов Торгон – рослина Черета – рослина або стадо
---	--

г) топонімічні

Бойченко – вихідець з Карпат Велинець – спотворене “волинець”	Литвинок Литванок Литвинченко
---	-------------------------------------

Велинченко, Вялинець	Литвинзенко
Венгер	Лях
Былоцерковець	Нимець
Бобрусский	Пинчученко
Драганенко – драгно: грязюка, болото	Сумский
Корецький – з Корця	Самарский
Литвин	Стародубовец
Стародуб	Стародубец
Теремецький – з с. Теремці	Угровец
Теремеченко	Онисовець
	Чигринець

д) від прізвиць

Булава	Гуленко	Дайна
Булавенко	Гулаенко	Дидовец
Булавка	Голод	Дедович
Булавченко	Голоденко	Дробозда,
Буняев – чванливий	Гук	Дробежда – дрібний
Бураков	Голяк	Дворцовенко
Бородавка	Голобородий	Живий
Бардадим – верзила	Гудим – гудимець: вовк, гудіти	Живенок
Безкоровайний	Гудименко	Жакун – жак: бурсак, рибацький прилад, бувала людина
Безсмертний	Глиз – клейкий, в'язкий	Жикун
Безноско	Глиза	Жидток – жидок: птиця, мурашка
Беснуско	Гущенок	
Безнущенко	Гурский – гора, звук	
Бруняк	Горбатий	
Бруенко	Горбаченко	
Бруй – бистра течія	Голда – крикун ?	Заика
Базир – базікало	Голдов	Кирпичов
Брехун	Горонович – горонить: гіркий	Кривда
Биляев	Глух	Кривденко
Батвиновский – ботвина: гичка буряку	Гой – християнин (іврит), життя	Кревец
Бул, Буленок – дерев'яна куля для гри		Кревенок
Беда		Кохановский
Весло		Катлубай –
Велигор		

Верищенок	(старослав.)	котлубань:
Великий	Гоюша	невелике
Гула – гуля: шишка, безрогий віл або корова	Дижечка – “звідки” або “чий”, діжа	глибоке озеро, яма
Гулай	Дижецький	Котлобай
Корноух	Кущеенко	Кривенок
Кужилний – кужіль: чесаний льон	Кандиба – кляча	Малаш
Комародский – комар, худий віл	Кандибенко	Мачулский – мачула:
Клюско – ніж, різак, варене тісто з сиром	Кривопалец	груба людина
Клюска	Кривопалченко	Максак – максима: печінка
Клуско	Карачун – незграбний, хвороба	риби
Клюсченко	Корочун	Меняйленко
Клющенко	Корачуненко	Магура – висока гора
Кердун – кирд: стадо овець	Карачунов	Макроус
Ковзченко	Копил – байстрюк	Марцовий – “мартовский”, березневий
Ковзченко	Кудан – той, хто часто запитує	Маско – мазати
Кезя – кізя, кізяк: гній; кезюк: шлунок; лит.: kezti – “гнисти, хиріти”	Кривопиша – з кривим обличчям	Недостатний
Кумець	Кулага – їжа з борошна	Набоченко – живе на боці
Кумович	Кулаенко	Невидович
Кулаенко – кулай: кулак	Лисенко	Новик
Калита – мішок з грошима, хлібина	Лазебний	Новиченко
Ковриженко	Лисенок	Нагорний
Коритка	Лихий	Нагурний
Кусненко	Лихой	Неданчук
Куксенок –	Лутченко	Наданчук
	Ломоносов	Ницка – від ниць, ниций – підлий
	Лизогуб	
	Лизогубенко	
	Мороз	Носенко
	Мисяц	Нечеса
	Месяц	Нерушевич
	Моцак – міцна	Неделя

безпалий	крашанка	Остропика
Колесник	Малах – малахай:	Односум
Криволап	плітка,	Односумок
Крищенко	шапка	Односуменко
Односуменок	Пщенорий –	Сивченко
Оладченко	зіпсоване	Супрун –
Оладко	пшоно ?	похмура
Обух	Поклад – яйце,	людина
Опуцко – малий,	"помет"	Супруненко
круглий	Плюс –	Свариченко
Пучинець – палець,	плюський,	Сварич
пучити	плющений	Семак
Пучина	Приходко	Сирота
Пучин	Прихожий	Сувид – вир,
Пиза – пизи: зварені	Пазур	суводити:
шарики з	Поручка	баламутити
кислого	Радченко	Содом – шум,
гречаного	Рудий	крик
тіста	Руденок	Старець
Пизенко	Рудниченко	Соска
Предил,	Роготун –	Трихлиб
Предиленко –	рогатий	Тиравский –
приділ, наділ	як мужик,	тир: комаха,
Приход	багатий,	тира: знаряддя
Палевик	рогатина	для рибалки
Пищенко – піщик:	Реготун	Третинник
птиця,	Руб	Тужик
пищик:	Рубан – поліно	Тужин
сопілка	Рубаненко	Трошчун
Погореленко	Рубанов	Толкач
Погорилий	Судос –	Ус
Патlach	судосити:	Усенко
Патlachенко	зустріти	Усов
Половий	Сичка	Удовенко
Половецький	Смешило	Фиц –
Поддубец	Соломеник	легковажна
Приймак	Слинченко	людина
Примак	Сухой,	Хороший
Папко – папа:	Сухенко,	Хорошун
хліб	Сухенок,	Хорошуненко

Протченко	Сушенок	Цуценко
Цилейко – цілий, цілувальник: гендляр вином	Сивко	Шкант – шкан: шип, елемент водяного млина
Циган	Шуляр – шула: стовп, шуляк: віл, шульга: лівша, шуль: гра, ігрок	Шут
Чирва – рудий	Шкеда	Шутов
Чорний	Шкедюк	Юзва – юж: вуж юз: пути
Черненко	Шисченко – шишка	Язва
Чинчик – чинч, Чинш		
Черний		

е) інші

Брегид	Плокар
Гувид	Содиль
Друан, Дреан	Соя
Лерига	Шкавець
Паславский	

До цього переліку додамо, що жінки іменувалися за іменем та ремеслом чоловіка: “Елена вдова теца жолдака Стефана на димарци Недан:” (1723), “Анна дочер Ієремия зятя шевца радковського” (1723), “Евфросинія дочер попади Феодори удовствуующой” (1723), “Фотинья Семачиха” (1733), “Матрона Іоанова доч” (1735), “Анастасия попадина сестра” (1735), “Софья Павла крєвця жена” (1754), “Марія Соколовна” (1749), “Марія Каленикова жена” (1748), “Марія Нестерова племянниця” (1748), “Татияна Іваниха Базиленкова” (1745), “Евдокия Карачунова” (1743), “Мария Георгиева Чумакова” (1735), “Мария Гаврілиха Сухувна” (1733), “Татияна рудниковна”(1732), “Феодора Живая” (1732), “Мария Феодорова” (1732), “Татияна Базилева

невистка” (1731), “Пелагия Луки Ключка” (1731), “Ирина попадя старая” (1735, 1745, 1748, 1751), “Евфросимия Петрова доч” (1731), “Евдокия Павлиха рудничка гунковская” (1731), “Ксения Павла Велинца доч” (1731), “Пелагея Лукашиха” (1731).

Аналіз прізвищ допомагає з’ясувати джерела формування етнічної спільноти Редьківської округи. До автохтонного населення вливалися вихідці з півдня, півночі, сходу і заходу України, білоруси, поляки, угорці, німці, литовці, татари, цигани.

Зауважимо, що етимологія слів це складне питання. У 1960-і рр. у Чернігові підлітки називали велосипед “лайбою”, а це – невелике рибальське судно; вихідця із села – “кугутом”, але “когут” це – півень. Назву с.Жавинка поводять від слова “жолв” – пухлина. Цією хворобою страждав чернігівський князь Святослав Ярославич, якому належало село. Сучасний дослідник К.Тищенко поводить його від литовського “zivupe” – рибне місце у затоці.¹²⁶ Ось чому ми розглядаємо вищенаведене трактування прізвищ лише як варіант та базу для подальших досліджень.

Існує такий вираз: “Людина народжується, щоби вмерти”. Подивимося, яку інформацію щодо смертності у Редьківській окрузі можна почерпнути з метричної книги. Наведемо кілька прикладів записів померлих: “Григорій син Парфенія Шурмеля неданчицкого от рождени – 5 льт” [1723, арк. 85], “У Луки Ключка жителя Рудни Радковской син Василий – 7льт” [1727, арк. 87], “В удови Анни Вовнянчихи син Мокий преставися недел 14” [1740, арк.

¹²⁶ Тищенко К. Литва на Сіверщині. Топонімічні свідчення // Пам’ятки України: історія та культура. – 2001. - № 1-2. – С. 109.

102 зв.], “Василя Предила мать Параскевия преставис” [1741, арк. 103 зв.], “Феодосия Винника теща Стефанида преставис” [1741, арк. 103 зв.], “Леонтия Ткача внук Семион преставис” [1742, арк. 104 зв.], “Григорий Драган жител губецкій преставися – 95 лет” [1746, арк. 106 зв.], “Настасія Димарка жителка радковская преставися – 110 льт” [1746, арк. 106 зв.], “Марія Іоановна жителка Рудни Гунковской преставися – 96 льт” [1747, арк. 107 зв.], “Феодор Васи́лиев син старецъ шпиталя Радковского преставися – 80 льт” [1735, арк. 97], “Параскевия стариця преставися” [1736, арк. 98], “Іоан Васи́лиев син старецъ преставися – 60 льт” [1736, арк. 98], “Нестор Сивко жител деревни Губіч преставис” [1749, арк. 109], “Іеремей Гурскій в димарци неданчицкой” [1723, арк. 85], “Матфей сестренец (племінник) Герасиков на Лесковци” [1723, арк. 85].

Наведемо статистику померлих по роках:

<i>Рік</i>	<i>К-сть</i>	<i>Чол./ жін.</i>	<i>Рік</i>	<i>К-сть</i>	<i>Чол./ жін.</i>	<i>Рік</i>	<i>К-сть</i>	<i>Чол./ жін.</i>
1722	22	14/8	1734	13	6/7	1746	24	12/12
1723	21	9/12	1735	35	18/17	1747	15	6/9
1724	16	8/8	1736	34	20/14	1748	15	12/3
1725	20	11/9	1737	51	27/24	1749	15	6/9
1726	18	7/11	1738	30	15/15	1750	26	13/13
1727	25	16/9	1739	15	9/6	1751	26	15/11
1728	15	8/7	1740	26	14/12	1752	44	15/29
1729	15	8/7	1741	26	15/11	1753	23	13/10
1730	9	3/6	1742	28	14/14	1754	23	13/10
1731	36	20/16	1743	12	6/6	1755	48	22/26

1732	36	18/18	1744	17	12/5	1756	28	20/8
1733	23	14/9	1745	12	8/4			

Усього за 35 років померло 842 особи. З них чоловіків – 447, жінок – 395. По вікових категоріях розподіл такий:

171 особа - до 17 років

93 особи – 40-50 років

74 особи – 17-39 років

77 осіб – старше 60 років

—

415¹²⁷

Хоча ці відомості неповні, адже тільки з 1726 р. почали зазначати вік, та й то нерегулярно, можна зробити певні висновки. Дуже висока дитяча смертність та людей працездатного віку, тому теза, що в минулому люди були здоровіші – хибна. У XVIII ст. смертність серед чоловіків, як і зараз, була вища, ніж серед жінок. Найбільш “смертними” були лютий-квітень, традиційно холодні й голодні. В цей час організм людини найбільш ослаблений, що прискорює різноманітні хвороби, а звідси і смертність. Вищий же рівень останньої серед чоловіків можна пояснити їхньою природною роллю. Психіка й організм жінки більш стійкі по відношенню як до внутрішніх, так і до зовнішніх негараздів, бо ж на неї покладена місія матері.

В давнину зустрічалися випадки дуже тривалого життя. На сторінках синодика згадується Настасія Димарка, жителька радковська, яка померла 6 травня 1746 року у віці

¹²⁷ Враховані особи, стосовно яких у книзі зазначений вік, у якому вони померли.

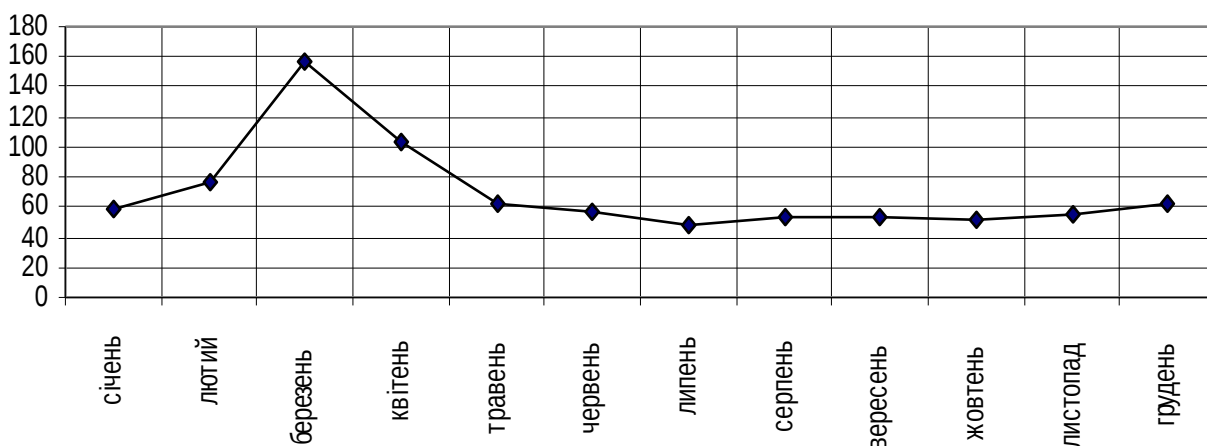
110 років! Вона “пам’ятала” Петра Могилу, Богдана Хмельницького, Івана Мазепу, була свідком буремних подій визвольної війни, Руїни. 8 березня 1746 р. упокоїлася Марія Іванівна, жителька Рудні Гунковської, у віці 96 років, а Григорій Драган, житель губецький, спочив у віці 95 років 20 квітня 1746 р.

Найбільше смертей припадає на 1737 р. Можливо причиною стала епідемія: з 51 випадку 23 приходяться на дітей віком до 10 років. Нижче подаємо статистику смертності по місяцях та діаграми:

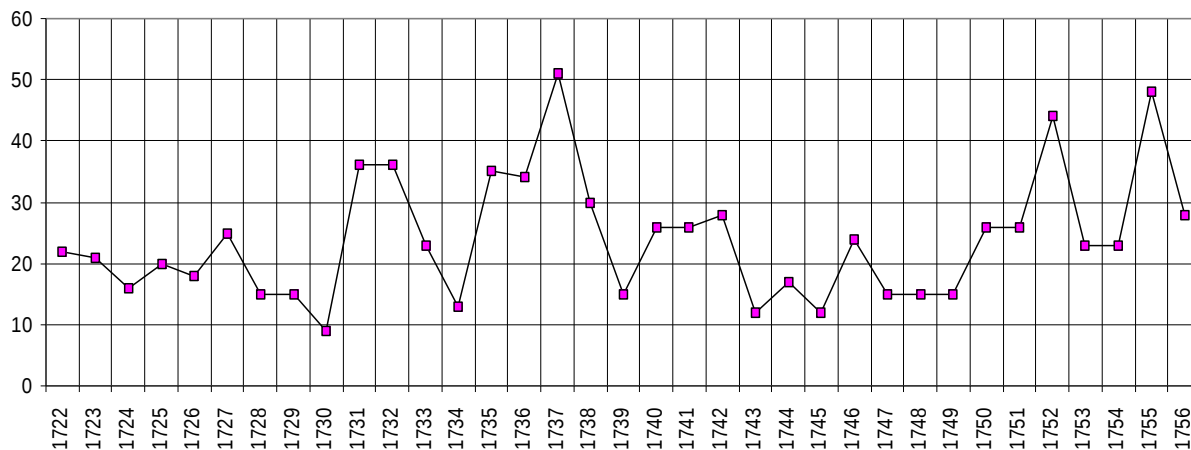
Померло:

січень	– 59 чол.	липень	– 48 чол.
лютий	– 77 чол.	серпень	– 54 чол.
березень	– 157 чол.	вересень	– 54 чол.
квітень	– 104 чол.	жовтень	– 52 чол.
травень	– 63 чол.	листопад	– 55 чол.
червень	– 57 чол.	грудень	– 62 чол.

Смертність по місяцях

Смертність по роках

Ці та вище наведені діаграми дозволяють зробити цікаві порівняння. До 1729 р. стійка тенденція зростання народжуваності, до 1730 р. не менш стійка тенденція падіння смертності. Потім процеси набувають бурхливого, стрибкоподібного характеру. Ці коливання можна пояснити погіршенням соціально-економічної ситуації, яке було спровоковане втягненням Гетьманщини у виснажливі війни, які вела Російська імперія, та політикою мобілізації земель із боку української старшини, яка розорювала посполитих, рядових козаків, залишала їх без головного засобу існування в ті часи – землі. Не можна забувати і природні фактори – посухи, зливи, суворі зими, хвороби, вплив яких посилювався низькою продуктивністю земель. Проте, не зважаючи на ці негаразди, все ж таки народжувалось людей більше ніж помирало. Можливо у цьому факті слід шукати причини бурхливого зростання населення у ХІХ ст.^{*†} Цікавий і наступний факт. Весільний пік припадає на

^{†*} У 1770 р. парафіян нараховувалось - 663 ч., 648 ж., а у 1860 р. – 806 ч., 828 ж.
Див.: Гумилевский Филарет. Черниговский уезд. Радьковка

січень-лютий, пік народжуваності на лютий-березень, жовтень, а пік смертності на лютий-квітень. Можливо цей взаємозв'язок указує на більш глибокі причини, окрім тих, про які була мова вище, а саме – регулятори, які існують поза волею людини, яка при всій своїй самовпевненості залишається лише часткою природи.

Вище говорилося, що у Чернігівському Подніпров'ї склалася певна мікроетносність з притаманним їй мовним діалектом. Чималий матеріал із цього питання міститься у метриках, адже перелік священників та причетників, які робили записи, вказує на те, що це були переважно уродженці даної місцевості. Вони, не зважаючи на вимоги робити записи церковнослов'янською, мимоволі писали так, як розмовляли: “Фотыня Семачиха”, “Мария Гаврилиха Сухувна”, “Ирына попада”, “Анастасія Хведарыха”, “У Улася Драбазды син Андрей”, “В Амеляна Іоанова син Герман”, “В Ігнатія Давидова дочери Анна і Агафія”, “Кипріяна села Шуманув син Тимофей”, “Хведоса коваля”, “У Феодосія Тимофеева в коваля син Іоанн преставися”, “житель мякшуновский”, “Андрей Сумский жител разсудовский и з удовою Одариею жителкою губыцкою вторим браком”, “Анна Іоаниха жытелка радкувская”.

Метрична книга дає цікавий палеографічний матеріал. У 20-30-і рр. – букви невеликі, формою наближаються до кола, справляють враження бісеру. З 40-х рр. спостерігається тенденція до витягування літер по вертикалі, наближення їх до прямокутної форми, збільшення розміру. З 30-х рр. починається неухильне витіснення деяких літер архаїчного креслення більш

модерними, як-от: γ – у, ν – в. Ці тенденції відповідають загальноукраїнським.

Проте зазначимо, що великий вплив мали індивідуальні особливості записувача, коли, хто і як його вчив. Звідси і спостерігаємо неусталеність правопису літер у 30-40-і рр., хитання, чередування староукраїнського креслення літер, яке сформувалось у XVII ст. з більш модерним, яке несло на собі вплив російських зразків. Останній став пануючим у 50-і рр. Як бачимо, палеографічні спостереження дають додатковий матеріал для загальних історичних висновків про поступову втрату Україною своєї автономії та інкорпорацію її Російською імперією.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що метричні книги є цінним джерелом для реконструкції звичайного, буденного життя пересічного українця. Їх використання разом з іншими видами джерел дозволить намалювати повноцінну історію України доби Гетьманщини і не тільки. Широкі перспективи відкриваються для генеалогічних досліджень селянських родин.

**СНОВОДІКЪ
ИЛИ
КНЕЮМНІЦА**

ДІШЪ
СЕГО ЖІТІА, ВЪ ВѢРНІ БЛГОЧЕСТІА
И Б НАДЕЖДѢ ВОСМІНА ИВѢНА КІЗНІ
СОШІШЫ.

СЪСТАВІСА

1820 *и много переводовъ Оеодоромаъ.*
 Внесено преосвященными митрополитами екатеринославскимъ Стефаномъ
 терешковскимъ и митрополитомъ финляндскимъ, пожелавшимъ не безсудно
 митрополиту Амвросію митрополиту Кермелю епископу, Уаковру
 епископу въ ермишполю въ Халемскій, епископу въ Речу
 новской поповской, и Аннолекарской, Церкви.

Делъ владѣльцы и сумчатова церкви Речковской Ево
 внесено профессоръ пощъ польновикова Ивана Степа. чина
 господина Лемневича, и фелд Ево епископа Петровскій.
 Состави -

Арк. 84. Частина 3 – „Синодик”.

Арк. 2. Титул метричної книги

№ 1740 Книга Записей Брачных и Разводов

СЕМЬЯ:

1 м. Иосиф Кайковъ Кираль въ Кургуинъ Канного
та пача сего в доверю Кираль была Киральство
моро Писку мв Брачно мв,

2 м. Григорий Гавриловичъ Кираль въ Кургуинъ Канного
и Канного, и вана иотлила доверю Киральство
Писку мв Брачно мв.

3 м. Тимофей Грозда Кираль въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Иоанна Мажового Киральство
мв Писку мв Брачно мв.

4 м. Николай Григорьевъ Кираль въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Киральство доверю Писку мв
Брачно мв.

5 м. Еммуилъ Гавриловичъ Кираль въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Ангела Киральство доверю Писку мв
Брачно мв.

6 м. Владимиръ Павловъ Кираль въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Тимофей Гавриловичъ Киральство
мв Писку мв Брачно мв.

СЕМЬЯ:

7 м. Савва Васильевичъ Кираль въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Анна Киральство доверю Писку мв
Брачно мв.

8 м. Киральство Анну мв Киральство въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Анна Киральство доверю Писку мв
Брачно мв.

9 м. Киральство Анну мв Киральство въ Кургуинъ Канного
доверю доверю Анна Киральство доверю Писку мв
Брачно мв.

СЕМЬЯ:

8. Записи про шлюб, 1740 р.

100

100

Частъ 3. Обицароника, 1738. Года.

№	Вѣкъ	Имя	Лѣтъ
		Июль	
1	11	Ершовита Падлода Годв	
2	18	Ершудий (ув) Курюна Козана	1
3	19	Семюота Союоа Годв Арафута	
4	23	Гюбога Емарозоа Годв Мажита	
		Июль	
5	9	Ироорита Каяатна Годв Ироосунита	
6		Гарийла Мелниа Зо Арафута	
7	11	Юанна Катони (ув) Петр	4
8		Мажума Гудоззи Годв Мажита	
9	12	Ганода Коромна (ув) Басиди	6
10	18	Гюлоей Гантв	60
11	26	Матрота Гантв	
12		Кайметита Борадта (ув) Юанв	3
		Июль	
13	7	Юанв порвув	45
14	19	Падла Мелниа (ув) Трифонв	2
15	21	Басидита Кодама Зо Ершовита	
16		Машита Гуду (ув) Гюзорв	5
17		Басидита Кодама Годв Ершовита	
		Июль	
18	20	Юанв Кантубу (ув) Хаифарв	20
19	21	Петра Барзана Годв Мажита	
		Июль	
20	20	Меланита Мойсвда	
21	24	Бавара Грива	
		Июль	

Арк. 101. Записи про померлих, 1738 р.

1728 Гоѣхъ Година.

Срѣда.

- 1 8 Симео́на Мико́лаевича Пела́геева, (иъ Григо́рия Богослoва и сѣиъ Ио́аннъ Евангели́стъ, да Марта́ жена́ Ио́анна Мельни́ка.
- 2 12 Миха́ила Пела́геева Писарева Сухо́вского Со́пкинъ Богослoва и сѣиъ Ио́аннъ Козли́но. да Пела́гья́ жена́ Лу́ка Криво́укова.

Среда.

- 3 15 Григо́ра Григо́риевича Писарева Миссо́вского (иъ Свѣтлѣи́и Свѣтлѣи́и Григо́риевѣиъ Григо́рий Кавило́въ да Марта́ Мати́на Свѣтлѣи́на жена́.
- 4 17 Со́фья́ Козма́евича Писарева Сухо́вского (иъ Свѣтлѣи́и Богослoва и сѣиъ Григо́рий Писаре́въ, да Зѣни́ца́ жена́ Аста́сия Козма́на.
- 5 21 Ио́анна Мико́лаевича Писарева Сухо́вского (иъ Свѣтлѣи́и Богослoва и сѣиъ Доро́фе́й Аста́севичъ, да Мати́на́ жена́ Ио́анна Козма́на.
- 6 24 Засѣ́лѣя Писаре́ва Писарева Сухо́вского (иъ Ио́аннъ Богослoва и сѣиъ Свѣтлѣи́и Козли́но. да Зѣни́ца́ жена́ Аста́сия Козма́на.
- 7 26 Свѣтлѣи́на Козли́на Писарева Писарева Сухо́вского Со́пкинъ Богослoва и сѣиъ Мати́на́ Мати́на́ и сѣиъ Мати́на́ Мати́на́, да Свѣтлѣи́на́ жена́ Свѣтлѣи́на Мати́на́.
- 8 17 Свѣтлѣи́на Мати́на́ Писарева Писарева Сухо́вского (иъ Аста́сия Богослoва и сѣиъ Свѣтлѣи́и Козли́но. да Пела́гья́ жена́ Мати́на́ Козма́на.
- 9 30 Григо́рия Писаре́ва Писарева Сухо́вского (иъ Ио́аннъ Богослoва и сѣиъ Со́фья́ Козма́на да Зѣни́ца́ жена́ Григо́ра Вели́ка́го Сухо́вска́го.

Среда.

- 10 16 Григо́ра Мати́на́евича Писарева Сухо́вского Со́пкинъ Богослoва и сѣиъ Григо́рий Вели́ка́го, да Пела́гья́ жена́ Свѣтлѣи́на Мати́на́ Писаре́ва.
- 11 16 Со́фья́ Писаре́ва Писарева Сухо́вского Со́пкинъ Богослoва и сѣиъ Мати́на́ Козма́на. да Свѣтлѣи́на́ жена́ Аста́сия Козма́на.
- 12 16 Ио́анна Мати́на́евича Писарева Сухо́вского Со́пкинъ Богослoва и сѣиъ Мати́на́ Козма́на.

Арк. 10 зв. Записи про народжених, 1728 р.

Карта Редьківської округи